

Ungas kulturvanor

Kulturfakta 2025:1

Postadress: Box 1001, 405 21 Göteborg

Besöksadress: Södra Vägen 54

Telefon: 031-395 20 00

E-post: info@kulturanalys.se

Webbplats: www.kulturanalys.se

© Myndigheten för kulturanalys 2025

Omslagsillustration: Anna Lena Mayor Ekeblad

Myndigheten för kulturanalys

Ungas kulturvanor

Kulturfakta 2025:1

Innehåll

Förord	5
Sammanfattning	6
Summary	8
Inledning	10
Bakgrund	10
Syfte och frågeställningar.....	11
Data från SOM-institutet vid Göteborgs universitet.....	11
Disposition.....	14
Ungas kulturvanor 2022–2023	15
De vanligaste kulturaktiviteterna	15
Förändrade kulturvanor efter pandemin?	18
Besöksaktiviteter	19
Resultat i korthet	19
Olika trender för ungas besöksaktiviteter	20
Skillnader i ungas besöksvanor.....	23
Publika aktiviteter	33
Resultat i korthet	33
Olika trender för ungas besök på bio, föreställningar och konserter	34
Skillnader i ungas besök på bio, föreställningar och konserter	36
Musik, film och böcker	46
Resultat i korthet	46
Musik, film och böcker tar plats i ungas vardag	47
Skillnader i ungas musik-, film- och läsvanor	49
Eget skapande	55
Resultat i korthet	55
Ungas skapande varierar över tid	55
Skillnader i ungas skapande	57
Kulturutövande och spel	63
Resultat i korthet	63
Små förändringar i ungas kulturutövande	63
Skillnader i ungas kulturutövande	65

Slutsatser	71
Vilka är de vanligaste kulturaktiviteterna bland unga?	71
Hur har ungas kulturvanor förändrats över tid?	71
Skillnader i ungas kulturvanor	73
Motiv, hinder och fortsatta kunskapsbehov	75
Referenser	77

Förord

I denna rapport presenterar Myndigheten för kulturanalys (Kulturanalys) statistik om ungas kulturvanor och beskriver för första gången utvecklingen över tid för 21 kulturaktiviteter. Statistiken baseras på en tabellrapport av SOM-institutet vid Göteborgs universitet, *Kulturvanor bland unga* (SOM-institutet 2024c).

Kulturanalys publicerar årligen rapporter om vuxnas kulturvanor och publicerade 2017 *Barns och ungas kulturaktiviteter*, men tidsserier saknas i denna rapport.

Studier av kulturvanor är ett viktigt stöd för kulturpolitiker och tjänstemän på olika nivåer för att få kunskap om läget i relation till det kulturpolitiska målet om deltagande i kulturlivet.

Göteborg i februari 2025

Mats Granér
Myndighetschef

Sammanfattning

Att ha kunskap om invånarnas kulturvanor är centralt för att bedöma det nationella kulturpolitiska målet om deltagande i kulturlivet. Kulturpolitiken ska även särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur. I denna rapport beskriver Myndigheten för kulturanalys (Kulturanalys) utvecklingen av kulturvanor bland unga mellan 16 och 25 år. Data har årligen samlats in av SOM-institutet vid Göteborgs universitet. Mätserierna för de 21 kulturaktiviteterna varierar i längd; för vissa kulturaktiviteter finns data från 1990-talet och för andra från början och mitten av 2000-talet.

De vanligaste kulturaktiviteterna

De vanligaste kulturaktiviteterna bland unga är att lyssna på musik och se på film, vilket nära samtliga av de unga gör. På tredje plats kommer att spela dator-, mobil- eller tv-spel följt av att läsa böcker, vilket närmare 90 procent gör årligen.

Unga tar även del av kulturutbudet och populärast åren 2022–2023 var att gå på bio (81 procent), besöka bibliotek (69 procent), historiska sevärdheter eller byggnader (61 procent), gå på museer (60 procent) och rock- eller popkonsert (50 procent). De minst vanliga kulturaktiviteterna åren 2022–2023 var att spela teater eller lajv (14 procent) samt att gå på dansföreställningar och konserter med klassisk musik eller opera (18 procent).

Stabila kulturvanor

Ungas kulturvanor präglas till stor del av stabilitet över tid med undantag av under pandemin, då kulturutbudet nyttjades i mindre omfattning. Nu efter pandemin visar resultaten att de flesta av ungas kulturaktiviteter motsvarar eller överträffar nivåerna före pandemin. Andelen unga som gått på bio når dock inte upp till samma nivåer 2022–2023 jämfört med före pandemin. Utifrån ett längre tidsperspektiv varierar några kulturaktiviteter över tid, men det är enbart för ett fåtal kulturaktiviteter som det skett betydande förändringar: andelen unga som gått på museum och lyssnat på ljudbok ökar och andelen unga som gått på teater och besökt bibliotek minskar.

Unga (tjejer) är mer kulturaktiva än vuxna

Resultaten i rapporten visar att det finns skillnader i ungas kulturvanor mellan olika åldersgrupper, killar och tjejer och unga som bor i stad eller på landsbygd.

Unga är generellt mer kulturaktiva jämfört med befolkningen som helhet, särskilt när det gäller besöka bibliotek, musik- och filmvanor samt kulturutövande, exempelvis dansa och spela. För några besöksaktiviteter är skillnaderna dock små.

Det är vanligare att tjejer besöker bibliotek, går på museer, utställningar och föreställningar samt läser och skapar än killar. Två kulturaktiviteter är vanligast bland killar: spela dator-, mobil- eller tv-spel och besöka fornminnen. Flera kulturaktiviteter inom musik och film engagerar både killar och tjejer i ungefär lika stor utsträckning (inklusive gå på konserter och bio).

Det är vanligare att unga som bor i storstäder eller städer läser böcker och tar del av kulturutbudet jämfört med unga på landsbygden. För flera kulturaktiviteter är det dock små eller inga betydande skillnader mellan stad och landsbygd; det gäller exempelvis lyssna på musik, se på film, spela musikinstrument och spela dator-, mobil- eller tv-spel.

Det har inte varit möjligt att inom ramen för denna rapport undersöka socio-ekonomiska bakgrundsfaktorer som inverkar på ungas kulturvanor, exempelvis föräldrarnas utbildningsnivå.

Summary

One cultural policy objective in Sweden is that everyone should have the opportunity to participate in cultural life. Furthermore, children and youth should have equal access to arts and culture. In this report, the Swedish Agency for Cultural Policy Analysis (Kulturanalys) describes cultural habits of young people between 16 and 25 years old (youth). The report includes 21 cultural activities, and data have been collected annually by the SOM Institute at the University of Gothenburg. For some cultural activities there are data from the 1990s and for others from the early and mid-2000s.

The most common cultural activities

The most common cultural activities among youth are listening to music and watching movies, which almost all of them do. Playing computer or mobile games and reading books are also popular. Participation in cultural life among youth is high and involves going to the cinema (81 %), libraries (69 %), heritage sites (61 %), museums (60 %) and attending concerts (50 %). The least common cultural activities among youth are play-acting (14 %) or going to dance performances, opera or classical music concerts (18 %).

Stable cultural habits

Cultural habits of youth are characterised by stability over time, except during the pandemic. Some cultural activities vary over time, but there are only a few cultural activities with significant changes. Youth visit museums and listen to audiobooks to a greater extent over time, while going to theatres and libraries shows a weakening trend over the long term.

Youth are more culturally active than adults

Youth are generally more culturally active than adults, especially with respect to game-playing, music and film activities. However, for some cultural activities, the differences are not significant between adolescents, young adults and adults.

Girls read books and participate to a greater extent in most cultural activities than boys, except playing computer or mobile games. However, several music and film activities engage both boys and girls (listening to music, attending concerts, playing a musical instrument, watching movies and going to the cinema).

Cultural participation among youth is greater in cities. However, for several cultural activities, the differences between urban and rural areas are not significant, namely listening to music, watching movies, and playing a musical instrument, computer or mobile games.

Socio-economic aspects are not included in the report. In another report by Kulturanalys, parental educational attainment had an effect on cultural activities among children and adolescents.

Inledning

Att ha kunskap om invånarnas kulturvanor är centralt för att bedöma det nationella kulturpolitiska målet om att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. För att uppnå målen ska kulturpolitiken bland annat ”främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor”. Vidare ska barns och ungas rätt till kultur särskilt uppmärksammas (prop. 2009/10:3, s. 26).

Myndigheten för kulturanalys (Kulturanalys) publicerar regelbundet rapporter om invånarnas kulturvanor. I denna rapport presenteras ungas kulturvanor och vi beskriver utvecklingen för 21 kulturaktiviteter mellan 1990 och 2023. Vidare beskriver vi om det finns skillnader i kulturvanor mellan ungdomar, unga vuxna och befolkningen som helhet, mellan killar och tjejer samt till viss del mellan unga som bor i storstäder, städer eller på landsbygden.

Bakgrund

Kulturanalys publicerade 2017 en rapport om barns och ungas kulturaktiviteter.¹ Resultaten visar att kulturdeltagandet bland barn och unga var högt, men varierade för olika aktiviteter. Nära samtliga barn och unga såg på film, tv och lyssnade på musik på fritiden. Det var också vanligt att barn och unga målade, spelade, sjöng och läste på friden. När det gäller att ta del av kulturutbudet, var biobesök vanligast följt av att besöka bibliotek, museum och teater (Myndigheten för kulturanalys 2017, s. 6, 14–15, 25–26).

Det fanns skillnader i barns och ungas kulturaktiviteter, där yngre barn deltog mer i kulturaktiviteter, flickor deltog mer än pojkar och de med föräldrar med eftergymnasial utbildning var mest kulturaktiva. Det var få skillnader i kulturaktiviteter mellan barn och unga med utländsk bakgrund och de med svensk bakgrund (Myndigheten för kulturanalys 2017, s. 6).

Restriktioner och rekommendationer under covid-19-pandemin fick stora konsekvenser för invånarnas benägenhet att ta del av olika former av kulturutbud under åren 2020–2021 (Myndigheten för kulturanalys 2024, s. 6). Nu när flera publika aktiviteter och besöksaktiviteter åter når upp till samma nivåer som före pandemin vore det intressant med en uppföljande studie av barns och ungas kulturaktiviteter.

---

¹ Rapporten bygger på data som samlats in från totalt 13 166 elever i årskurs 5, årskurs 8 och andra året i gymnasiet. Studien genomfördes av Kulturanalys i samverkan med Statistikmyndigheten SCB och sex regioner.

Kulturvaneundersökningar är både omfattande och resurskrävande. Kulturanalys har därför inte haft möjlighet att göra en egen datainsamling till denna rapport, utan vi använder oss av redan insamlade data från SOM-institutets årliga enkätundersökningar till invånare mellan 16 och 85 år². Detta innebär att resultat saknas för barn upp till 16 år i denna rapport.

Vidare väljer vi 25 år som övre åldersgräns för unga, eftersom målet för den nationella ungdomspolitiken berör ungdomar mellan 13 och 25 år ”alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen” (prop. 2013/14:191, s. 16).

Syfte och frågeställningar

Syftet med rapporten är att beskriva ungas kulturvanor och dess utveckling över tid. Syftet är även att belysa om det finns skillnader med avseende på ålder, kön och boendeort när det gäller vilka kulturaktiviteter unga ägnar sig åt. Följande frågeställningar är vägledande för rapporten:

- Vilka är de vanligaste kulturaktiviteterna bland unga?
- Hur har ungas kulturvanor förändrats över tid?
- Finns det skillnader i kulturvanor mellan ungdomar, unga vuxna och befolkningen som helhet?
- Finns det skillnader mellan killars och tjejers kulturvanor?
- Finns det skillnader i kulturvanor mellan unga som bor i storstäder, städer eller på landsbygden?

Data från SOM-institutet vid Göteborgs universitet

Nedan beskrivs i korthet datainsamling, urval, svarsfrekvens och frågor om kulturaktiviteter i SOM-undersökningarna. En utförlig metoddokumentation av den nationella SOM-undersökningen 2023 och även tidigare år finns tillgänglig på SOM-institutets webbplats (SOM-institutet, 2024a).

Datainsamling, urval och svarsfrekvens

SOM-institutet skickar varje höst ut en enkätundersökning till ett slumpmässigt urval av befolkningen. År 2023 ingick totalt 26 250 personer och undersökningen gjordes i sju olika frågeformulär som omfattade 3 750 personer vardera. Svarsfrekvensen var 48 procent, men antalet svarande varierar mellan frågeformulären och frågorna.³

---

² Från och med 2022 utökades den övre åldersgränsen från 85 till 90 år i SOM-undersökningarna (SOM-institutet 2024a, s. 15).

³ Läs mer i tabell 11 i metoddokumentationen från den nationella SOM-undersökningen, SOM-institutet 2024a.

Över lag är svarsgruppens demografiska representativitet god, med undantag för de yngre åldersgrupperna som är underrepresenterade (SOM-institutet 2024c, s. 1–2). 2023 var svarsfrekvensen 38 procent för åldersgruppen 16–19 år och 28 procent för åldersgruppen 20–24 år (SOM-institutet 2024a, s. 14–15).

Tabellrapport från SOM-institutet

Denna rapport baseras på en sammanställning av data om unga mellan 16 och 25 år och deras kulturaktiviteter. Resultaten finns samlade i en tabellrapport publicerad av SOM-institutet, *Kulturvanor bland unga* (SOM-institutet 2024c). I tabellrapporten har data för två år slagits samman för att få tillräckligt många svarande för att resultaten ska vara mer tillförlitliga. För några kulturaktiviteter saknas data för vissa år och därför presenteras även enskilda år i tabellrapporten från SOM-institutet. I denna rapport har vi valt att exkludera enskilda år ur figureerna när de inleder tidsserien.

Antalet svar skiljer sig åt för respektive år och kulturaktivitet och av tabellrapporten från SOM-institutet framgår flest och lägst antal svar från unga för de 21 kulturaktiviteterna. Lägst antal svar är det för de 11 kulturaktiviteter där data saknas 2016, ungefär 190 svarande år 2017. Flest antal svar är ungefär 2 080 för aktiviteterna sett på film och läst någon bok för åren 2018–2019.

Frågor om kulturaktiviteter

Frågorna om kulturaktiviteter i SOM-undersökningarna är formulerade enligt följande mönster: *Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?* I denna rapport använder vi även benämningen ”under det senaste året”.

Svarsalternativen är *Ingen gång, Någon gång under de senaste 12 månaderna, Någon gång i halvåret, Någon gång i kvartalet, Någon gång i månaden, Någon gång i veckan* och *Flera gånger i veckan*.

I denna rapport presenterar vi främst resultat som avser minst *någon gång under de senaste 12 månaderna*, där samtliga svarsalternativ utom *Ingen gång* har slagits samman. För mer frekventa kulturaktiviteter, såsom lyssna på musik, se på film, läsa bok, eget skapande och kulturutövande presenterar vi även resultat för minst *någon gång i månaden*, där även de båda svarsalternativen för någon eller flera gånger i veckan ingår. Enkäten i sin helhet hittas på SOM-institutets webbplats (SOM-institutet, 2024b).

Frågor om de olika kulturaktiviteterna har ingått i SOM-undersökningarna olika länge. I tabell 1 visas från vilket år respektive kulturaktivitet började mätas inom ramen för SOM-undersökningarna. I tabellen ges även information om i vilket kapitel i rapporten som kulturaktiviteten beskrivs.

Tabell 1. Startår i de nationella SOM-undersökningarna för 21 kulturaktiviteter

Kulturaktivitet	Startår i SOM-undersökningarna	Kapitel i rapporten
Gått på teater	1989	Publika aktiviteter
Gått på bio	1989	Publika aktiviteter
Läst någon bok	1989	Musik, film och böcker
Besökt bibliotek	1995	Besöksaktiviteter
Tecknat/målat	1998	Eget skapande
Gått på rock- eller popkonsert	1999	Publika aktiviteter
Lyssnat på ljudbok/talbok	2006	Musik, film och böcker
Gått på klassisk konsert/opera	2007	Publika aktiviteter
Gått på dansföreställning	2007	Publika aktiviteter
Spelat musikinstrument*	2007	Eget utövande och spel
Spelat teater/lajv	2007	Eget utövande och spel
Sysslat med handarbete/hantverk	2007	Eget skapande
Gått på museum	2007	Besöksaktiviteter
Gått på konstutställning	2007	Besöksaktiviteter
Besökt historisk sevärdhet/byggnad	2008	Besöksaktiviteter
Besökt fornminne	2008	Besöksaktiviteter
Skrivit dagbok/poesi	2008	Eget skapande
Dansat	2008	Eget utövande och spel
Sett på film	2013	Musik, film och böcker
Lyssnat på musik	2014	Musik, film och böcker
Spelat dator-/mobil-/tv-spel	2020	Eget utövande och spel

Kommentar: *Sjungit i kör och spelat musikinstrument ingick i samma fråga mellan 2014 och 2020.

Observera att frågorna inte särskiljer kulturaktiviteter på fritiden, genom skolan eller arbetet. Detta är en skillnad jämfört med Kulturanalys tidigare rapport om barns och ungas kulturaktiviteter som främst fokuserade på fritiden med undantag av publika aktiviteter och besöksaktiviteter.

Beskrivning av förändring av ungas kulturvanor

I denna rapport beskriver vi om och hur ungas kulturvanor har förändrats över tid. Våra slutsatser baseras på regressionsanalyser i tabellrapporten från SOM-institutet med respektive kulturaktivitet som beroende variabel, samt år och kvadrerat år som oberoende variabler. Med hjälp av regressionsanalyserna kan vi synliggöra vilka trender som är signifikanta. Pandemiåren 2020 och 2021 har undantagits från regressionsanalyserna. Se tabellbilagan från SOM-institutet för beskrivning av regressionsanalyserna (SOM-institutet 2024c, s. 3).

Bakgrundsfaktorer

I rapporten beskriver vi skillnader i ungas kulturvanor uppdelat på följande bakgrundsfaktorer: åldersgrupper, kön, stad och landsbygd. Rapporten är deskriptiv och gör inte anspråk på att kunna uttala sig om orsakssamband mellan kulturvanor och bakgrundsfaktorerna. Värt att notera är att antalet svarande ibland är litet och att resultaten av skillnader i kulturvanor uppdelat på bakgrundsfaktorer bör tolkas med försiktighet.

Aldersgrupper

Vi presenterar resultat för andelen unga mellan 16 och 25 år som ägnat sig åt kulturaktiviteterna. Resultat presenteras även uppdelat på åldersgrupperna 16–19 år och 20–25 år. I rapporten benämns den yngre åldersgruppen som ”ungdomar” och den äldre åldersgruppen som ”unga vuxna”. Ungas kulturaktiviteter jämförs även med resultaten för samtliga svarande i SOM-undersökningarna som motsvarar andelen av befolkningen 16 till 85 år (2022 utökades den övre åldersgränsen till 90 år).

Kön

I SOM-undersökningarna ställs en fråga om kön, och vi presenterar resultaten uppdelade på killar och tjejer för hela åldersgruppen 16–25 år.

Stad och land

I denna rapport beskriver vi till viss del skillnader i kulturvanor mellan unga som bor i storstäder (Stockholm, Göteborg och Malmö), städer (stad eller större tätort) och landsbygd (ren landsbygd eller mindre tätort).

Värt att notera är att det ibland är få svarande i framför allt storstäderna, men även på landsbygden. Vi har därför valt att tolka resultaten för skillnader i ungas kulturvanor i stad och på landsbygd med försiktighet och vi framhåller inte resultat från enskilda år eller illustrerar utvecklingen i figurer.

Disposition

Rapporten omfattar 21 kulturaktiviteter som ingår i SOM-undersökningarna. I det kommande kapitlet beskrivs resultat från 2022–2023 och även förändringar under pandemin. Därefter beskriver vi kulturaktiviteterna i följande kapitel:

- Besöksaktiviteter
- Publika aktiviteter
- Musik, film och böcker
- Eget skapande
- Kulturutövande och spel

Varje kapitel följer samma upplägg och inleds med resultat i korthet följt av en beskrivning av ungas kulturvanor över tid, vilka även illustreras i figurer. Därefter följer en beskrivning av skillnader för respektive kulturaktivitet mellan olika åldersgrupper, killar och tjejer samt till viss del skillnader mellan unga som bor i städer och på landsbygden.

I kapitlen om besöksaktiviteter och publika aktiviteter presenteras resultat för ungas kulturaktiviteter under det senaste året. För nästföljande tre kapitel är fokus ungas kulturaktiviteter minst någon gång i månaden, men i vissa fall beskrivs även kulturaktiviteter under det senaste året. I det avslutande kapitlet sammanfattas resultaten utifrån rapportens frågeställningar.

Ungas kulturvanor 2022–2023

De vanligaste kulturaktiviteterna

De vanligaste kulturaktiviteterna bland unga är att lyssna på musik och se på film, vilket nära samtliga av de unga gör. På tredje plats kommer att spela dator-, mobil- eller tv-spel följt av att läsa böcker, vilket närmare 90 procent gör årligen. Även att gå på bio är populärt; det gjorde 81 procent av de unga någon gång under de senaste 12 månaderna 2022–2023. De minst vanliga kulturaktiviteterna är att spela teater eller lajv, gå på dansföreställningar och konserter med klassisk musik eller opera.

Tabell 2. 21 kulturaktiviteter bland unga 2022–2023, andel i procent

	Kulturaktivitet	16–25 år, andel i procent
1	Lyssnat på musik	99
2	Sett på film	98
3	Spelat dator-, mobil- eller tv-spel	90
4	Läst någon bok	86
5	Gått på bio	81
6	Tecknat eller målat	72
7	Besökt bibliotek	69
8	Besökt historisk sevärdhet/byggnad	61
9	Gått på museum	60
10	Dansat	57
11	Lyssnat på ljudbok	53
12	Gått på rock- eller popkonsert	50
13	Sysslat med handarbete eller hantverk	49
14	Skrivit dagbok eller poesi	38
15	Gått på konstutställning	37
16	Besökt fornminne	36
17	Gått på teater	35
18	Spelat musikinstrument	33
19	Gått på dansföreställning	18
20	Gått på klassisk konsert eller opera	18
21	Spelat teater eller lajv	14

Källa: SOM-institutet 2024c.

Kommentar: Resultaten avser kulturaktiviteter minst någon gång de senaste 12 månaderna 2022–2023 bland unga 16–25 år.

I tabell 3 visas kulturaktiviteter bland ungdomar (16–19 år) och unga vuxna (20–25 år) 2022–2023. Resultaten visar att ungdomar är mer kulturaktiva jämfört med unga vuxna för flera av de kulturaktiviteter som ingår i rapporten. Skillnaderna är störst för aktiviteterna spela musikinstrument, teckna eller måla och dansa. Betydande skillnader saknas mellan ungdomar och unga vuxna för andra kulturaktiviteter, såsom lyssna på musik, se på film, skriva, gå på bio och konserter. Besöka historiska sevärdheter eller byggnader är den enda kulturaktivitet som unga vuxna gör i större utsträckning än ungdomar.

Tabell 3. 21 kulturaktiviteter 2022–2023, andel i procent och skillnader mellan ungdomar och unga vuxna i procentenheter

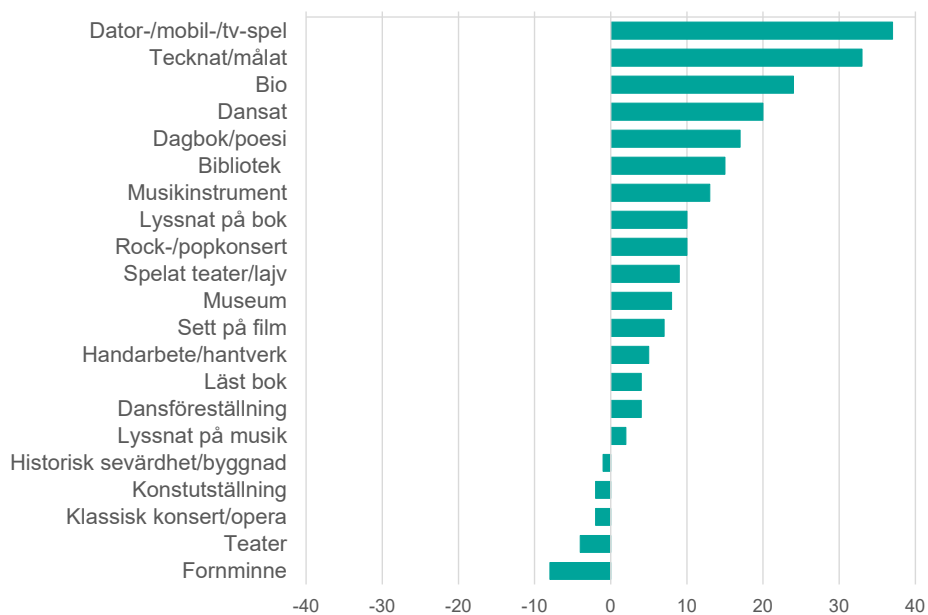
Kulturaktiviteter 2022–2023	16–19 år	20–25 år	Skillnad i procentenheter
Besöksaktiviteter			
Besökt bibliotek	72	66	6
Besökt historisk sevärdhet eller byggnad	57	64	-7
Gått på museum	62	58	4
Gått på konstutställning	39	35	4
Besökt fornminne	37	36	1
Publika aktiviteter			
Gått på bio	82	80	2
Gått på teater	38	33	5
Gått på dansföreställning	22	14	8
Gått på rock- eller popkonsert	52	49	3
Gått på klassisk konsert eller opera	19	18	1
Musik, film och böcker			
Lyssnat på musik	100	99	1
Sett på film	99	98	1
Läst någon bok	88	84	4
Lyssnat på ljudbok	53	53	0
Eget skapande			
Tecknat eller målat	80	65	15
Sysslat med handarbete eller hantverk	54	45	9
Skrivit dagbok eller poesi	39	37	2
Kulturutövande och spel			
Dansat	62	52	10
Spelat musikinstrument	42	26	16
Spelat teater/lajv	18	12	6
Spelat dator-/mobil-/tv-spel	94	88	6

Källa: SOM-institutet 2024c.

Kommentar: Resultaten avser kulturaktiviteter minst någon gång de senaste 12 månaderna bland ungdomar 16–19 år och unga vuxna 20–25 år.

Figur 1 visar att unga generellt är mer kulturaktiva jämfört med befolkningen som helhet för de flesta kulturaktiviteter som ingår i rapporten. Särskilt stora är skillnaderna för aktiviteterna att spela dator-, mobil- eller tv-spel, teckna eller måla, gå på bio, dansa, skriva dagbok eller poesi, besöka bibliotek och spela musikinstrument. Unga besöker fornminnen och går på teater i något mindre utsträckning än befolkningen som helhet. För några kulturaktiviteter är det små skillnader, exempelvis när det gäller aktiviteterna gå på konstutställningar, klassiska konserter eller opera, besöka historiska sevärdheter och byggnader och lyssna på musik.

Figur 1. Skillnader mellan ungas kulturaktiviteter jämfört med andelen av befolkningen 2022–2023, procentenheter

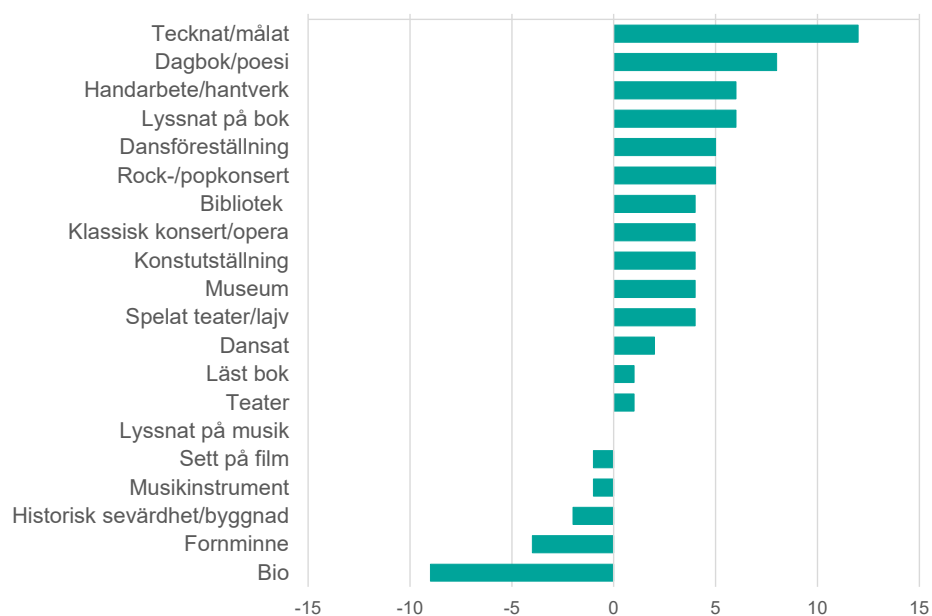
Källa: SOM-institutet 2024c.

Kommentar: Figuren visar skillnaden i procentenheter mellan andelen unga 16–25 år som ägnat sig åt 21 kulturaktiviteter jämfört med andelen av befolkningen 16–90 år. Resultaten avser kulturaktiviteter minst någon gång de senaste 12 månaderna 2022–2023.

Förändrade kulturvanor efter pandemin?

Rekommendationer om social distansering och restriktioner med maxantal för publik och besökare under pandemin medförde att kulturutbudet nyttjades i betydligt mindre omfattning. Nu efter pandemin visar resultaten att de flesta av ungas kulturaktiviteter motsvarar eller överträffar nivåerna före pandemin, vilket illustreras i figur 2. Mest ökar eget skapande, men även lyssna på böcker, gå på dansföreställningar, konserter, besöka bibliotek och utställningar ökar. Att gå på bio är den kulturaktivitet som minskat mest 2022–2023 jämfört med före pandemin.

Figur 2. Förändring för 20 kulturaktiviteter efter pandemin (2022–2023) jämfört med före pandemin (2018–2019), procentenheter

Källa: SOM-institutet 2024c.

Kommentar: Figuren visar förändring i procentenheter i andelen unga 16–25 år som ägnat sig åt 20 kulturaktiviteter minst någon gång de senaste 12 månaderna 2022–2023 jämfört med 2018–2019. Spela dator-, mobil- eller tv-spel ingår inte i figuren, eftersom jämförbara data saknas före pandemin.

Besöksaktiviteter

Resultat i korthet

Bibliotek

- 69 procent av unga besökte bibliotek 2022–2023, vilket är en betydligt högre andel än andelen av befolkningen som var 54 procent.
- Andelen unga som besökt bibliotek minskar över tid. Andelen är som högst under 1990-talet då den var 80–86 procent, vilket är betydligt högre än under 2000-talet.

Historisk sevärdhet eller byggnad

- 61 procent av unga besökte historiska sevärdheter eller byggnader 2022–2023, vilket ungefär motsvarar andelen av befolkningen.
- Andelen unga som besökt historiska sevärdheter eller byggnader varierar över tid och ökar mellan 2008 och 2017, men minskar därefter något årligen.

Museum

- 60 procent av unga gick på museum 2022–2023, vilket är en högre andel än andelen av befolkningen som var 52 procent.
- Andelen unga som gått på museum ökar över tid, med undantag av under pandemin.

Konstutställning

- 37 procent av unga gick på konstutställning 2022–2023, vilket ungefär motsvarar andelen av befolkningen.
- Andelen unga som gått på konstutställning varierar mellan 31 och 41 procent under tidsperioden 2008–2023.

Fornminne

- 36 procent av unga besökte fornminnen 2022–2023, vilket är en lägre andel än andelen av befolkningen som var 44 procent.
- Andelen unga som besökt fornminnen varierar över tid och är som högst 2017, 47 procent, och minskar därefter något årligen.

Olika trender för ungas besöksaktiviteter

Den vanligaste besöksaktiviteten bland unga är att besöka bibliotek, vilket 69 procent gjorde minst någon gång under de senaste 12 månaderna 2022–2023. Samma år besökte ungefär 60 procent historiska sevärdheter eller byggnader samt gick på museer, och ungefär 37 procent gick på konstutställningar och besökte fornminnen.

I figur 3 och 4 illustreras utvecklingen över tid för ungas besöksaktiviteter.

Ungas besök på bibliotek minskar över tid

Ungas besök på bibliotek minskar över tid. Andelen unga som besökt bibliotek är som högst i slutet av 1990-talet, 80–86 procent, och minskar därefter i början av 2000-talet fram till 2012–2013, då andelen är 64 procent. Åren 2014–2015 ökar andelen till 74 procent, men den minskar därefter årligen och andelen är som lägst under pandemin, 62 procent. Åren efter pandemin ökar andelen unga som besökt bibliotek till 69 procent.

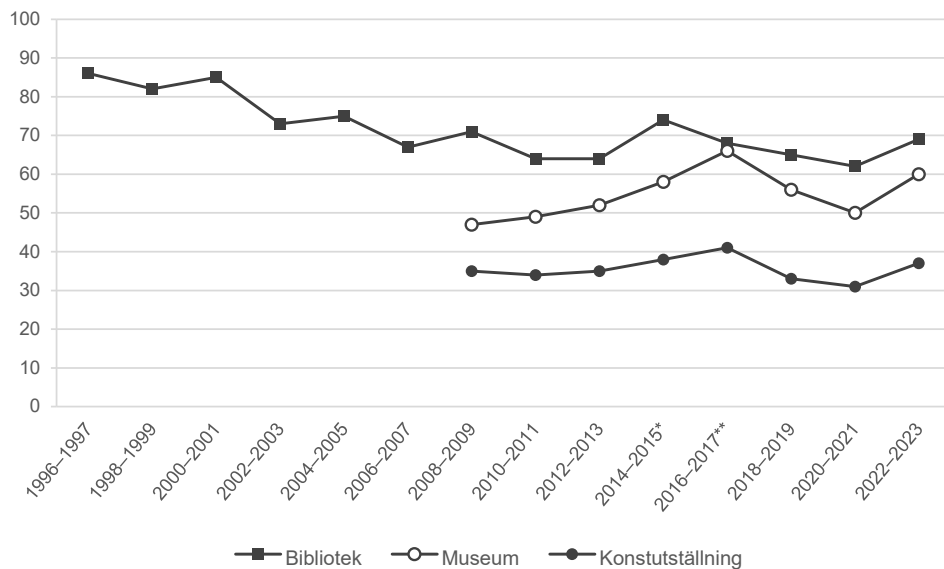
Positiv trend för ungas museibesök

Ungas museibesök ökar under stora delar av 2010-talet. Andelen unga som gått på museer är 47 procent 2008–2008 när mätningarna startade och andelen är som högst 2017, 66 procent. Därefter minskar andelen unga som gått på museer och under pandemin är den 50 procent. Åren efter pandemin ökar andelen unga som gått på museer till 60 procent.

Små förändringar över tid i ungas besök på konstutställningar

Det är små förändringar över tid i andelen unga som gått på konstutställningar. Andelen är som högst 41 procent 2017 och som lägst 31 procent i samband med pandemin. Åren efter pandemin ökar andelen unga som gått på konstutställning till 37 procent.

Figur 3. Ungas besöksvanor för bibliotek, museum och konstutställning 1996–2023, andel i procent

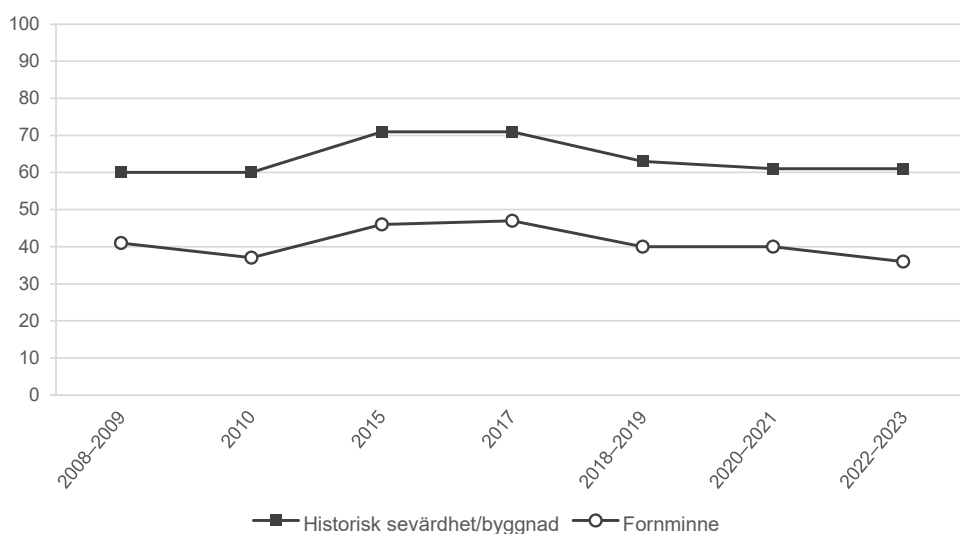
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 4, 16 och 18.

Kommentar: Figuren visar andelen unga 16–25 år som besökt bibliotek, gått på museum och konstutställning minst någon gång de senaste 12 månaderna. * Data avser enbart 2015 för museum, eftersom data saknas 2014. ** Data avser enbart 2017 för museum och konstutställning, eftersom data saknas 2016.

Ungas besök till fornminnen, historiska sevärdheter eller byggnader varierar över tid

Ungefär 60–70 procent av unga besöker historiska sevärdheter eller byggnader årligen och 36–46 procent besöker fornminnen. Andelen unga som besökt fornminnen, historiska sevärdheter eller byggnader ökar i början av tidsperioden och är som högst 2017, men den minskar därefter något till ungefär samma nivåer som när mätningarna startade. Andelen unga som besökt fornminnen, historiska sevärdheter eller byggnader är på ungefär samma nivå före, under och efter pandemin.

Figur 4. Ungas besöksvanor för historisk sevärdhet eller byggnad och fornminne 2008–2023, andel i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 36 och 38.

Kommentar: Figuren visar andelen unga 16–25 år som besökt historisk sevärdhet eller byggnad eller fornminne minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Skillnader i ungas besöksvanor

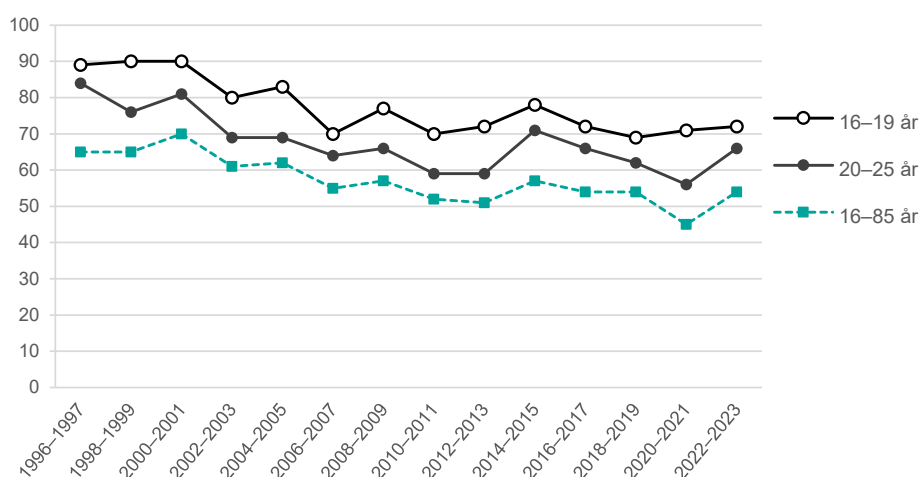
Det finns skillnader i ungas besöksvanor och följande avsnitt fokuserar på skillnader mellan ungdomar (16–19 år), unga vuxna (20–25 år) och befolkningen (16–85 år). Vidare beskrivs skillnader i besöksvanor mellan killar och tjejer samt till viss del skillnader mellan unga som bor i storstäder, städer eller på landsbygden.

Bibliotek

Biblioteksbesök är vanligast bland ungdomar

Figur 5 visar att andelen ungdomar och unga vuxna som besökt bibliotek är högre än andelen av befolkningen under hela tidsperioden 1996–2023. Vidare är det vanligast att ungdomar besöker bibliotek. Under pandemin besökte ungdomar bibliotek i ungefär samma utsträckning som tidigare, medan andelen unga vuxna minskade.

Figur 5. Besökt bibliotek 1996–2023, andel i procent

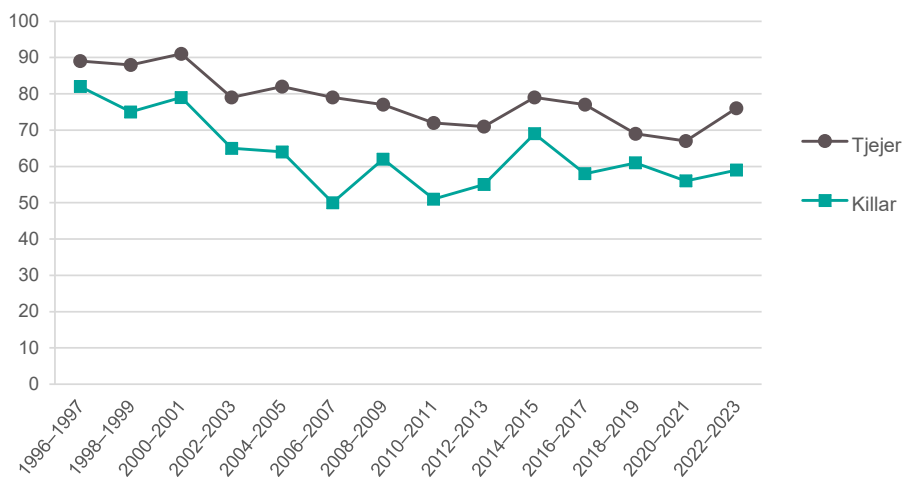
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 4.

Kommentar: Figuren visar andelen som besökt bibliotek minst någon gång de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16–19 år, 20–25 år och 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Vanligare att tjejer besöker bibliotek än att killar gör det

Av figur 6 framgår att det är vanligare att tjejer besöker bibliotek än att killar gör det under hela tidsperioden 1996–2023. Andelen tjejer som besökt bibliotek varierar mellan 67 och 91 procent under tidsperioden och andelen killar varierar mellan 50 och 82 procent.

Figur 6. Besökt bibliotek 1996–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 4.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer 16–25 år som besökt bibliotek minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Biblioteksbesök är något mindre vanligt bland unga på landsbygden

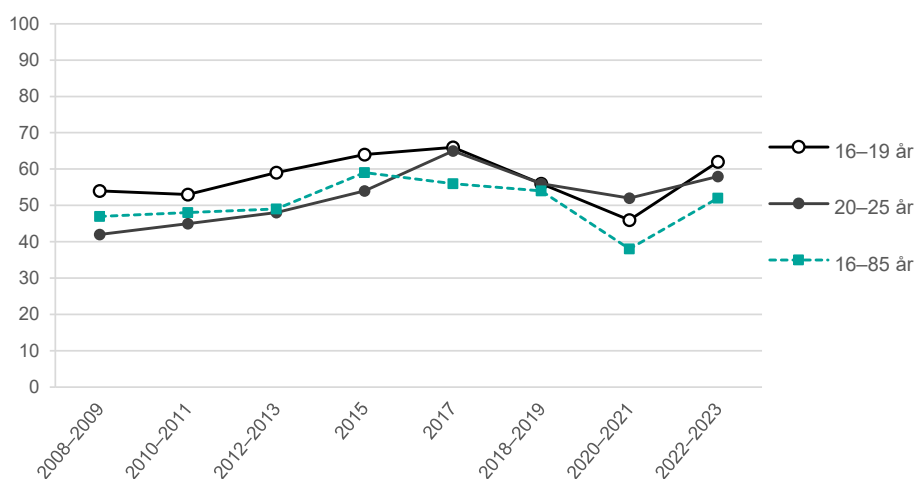
Det är små skillnader i biblioteksbesök bland unga som bor i storstäder, städer och på landsbygden fram till 2008. Därefter är tendensen att unga som bor på landsbygden besöker bibliotek i något mindre utsträckning än unga som bor i städer eller storstäder, med undantag av under pandemin.

Museer

Ungdomar går mer på museer än vuxna

Figur 7 visar att andelen ungdomar som gått på museer är högre än andelen av befolkningen under nästan hela tidsperioden 2008–2023. Vidare är ungdomar mer frekventa museibesökare än unga vuxna fram till 2017, då skillnaderna minskar. Minskningen i besök under pandemin var mindre för ungdomar och unga vuxna jämfört med andelen av befolkningen.

Figur 7. Gått på museum 2008–2023, andel i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 16.

Kommentar: Figuren visar andelen som gått på museum minst någon gång de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16–19 år, 20–25 år och 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Vissa skillnader i museibesök mellan killar och tjejer

Av figur 8 framgår att andelen tjejer som gått på museer är högre än andelen killar för flera år under tidsperioden 2008–2023, men för vissa år kan inga betydande skillnader noteras. Andelen killar och tjejer som gått på museum är som lägst i början av tidsperioden, ungefär 50 procent av tjejerna och 40 procent av killarna. Den högsta noteringen för killars museibesök är 60 procent 2015, medan 2017 utmärker sig för tjejerna då 72 procent gick på museer.

Figur 8. Gått på museum 2008–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 16.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer 16–25 år som gått på museum minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Museibesök är mindre vanligt bland unga på landsbygden

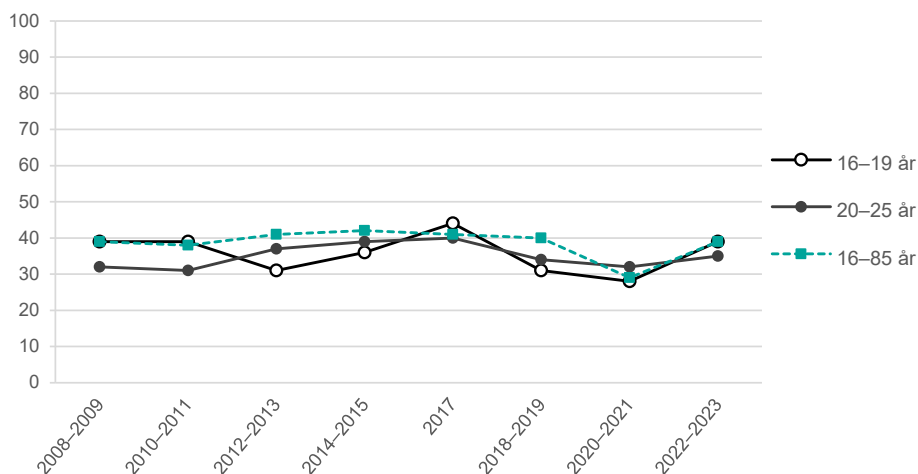
Det är mindre vanligt att unga på landsbygden går på museer jämfört med unga som bor i städer och storstäder, med undantag av 2012–2013 samt under pandemin.

Konstutställningar

Små skillnader i besök mellan ungdomar och unga vuxna

Figur 9 visar att andelen ungdomar och unga vuxna som gått på konstutställning är ungefär lika stor som andelen av befolkningen för flera år under tidsperioden 2008–2023. Minskningen i besök under pandemin var mindre för ungdomar och unga vuxna jämfört med andelen av befolkningen.

Figur 9. Gått på konstutställning 2007–2023, andel i procent

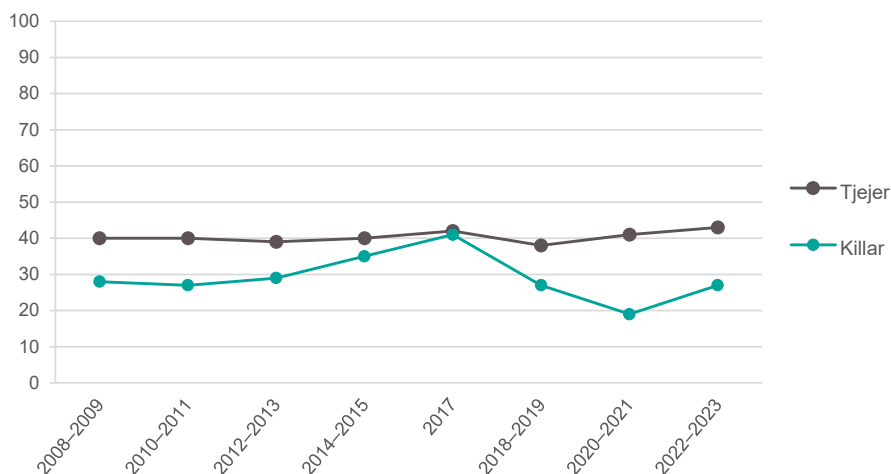
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 18.

Kommentar: Figuren visar andelen som gått på konstutställning minst någon gång de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16–19 år, 20–25 år och 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Tjejer går mer på konstutställningar än vad killar gör

Av figur 10 framgår att det är vanligare att tjejer gått på konstutställningar än att killar gjort det under hela tidsperioden 2008–2023, med undantag av 2017. Andelen tjejer som gått på konstutställning är stabil över tid, ungefär 40 procent årligen, medan andelen killar varierar mellan 19 procent under pandemin och 41 procent 2017.

Figur 10. Gått på konstutställning 2008–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 18.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer 16–25 år som gått på konstutställning minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Gå på konstutställningar är vanligast bland unga storstadsbor

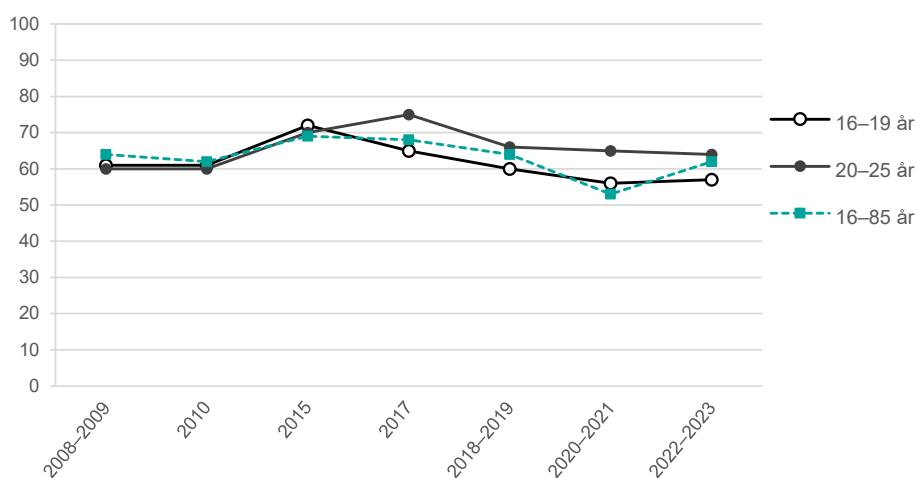
Det är vanligast att unga storstadsbor går på konstutställningar jämfört med att unga som bor i städer och på landsbygden gör det för hela tidsperioden 2008–2023. Det är även vanligare att unga som bor i städer går på konstutställningar än att unga på landsbygden gör det, men för enstaka år är skillnaderna små.

Historiska sevärdheter eller byggnader

Vissa skillnader i besök mellan ungdomar och unga vuxna

Figur 11 visar att andelen ungdomar som besökt historiska sevärdheter eller byggnader är ungefär lika stor som andelen av befolkningen under hela tidsperioden 2008–2023. Från 2017 är tendensen att det är något vanligare att unga vuxna besöker historiska sevärdheter eller byggnader jämfört med ungdomar. Under pandemin minskade andelen av befolkningen som besökt historiska sevärdheter eller byggnader, medan besöksmönstret inte förändrades nämnvärt för ungdomar och unga vuxna.

Figur 11. Besökt historisk sevärdhet eller byggnad 2008–2023, andel i procent

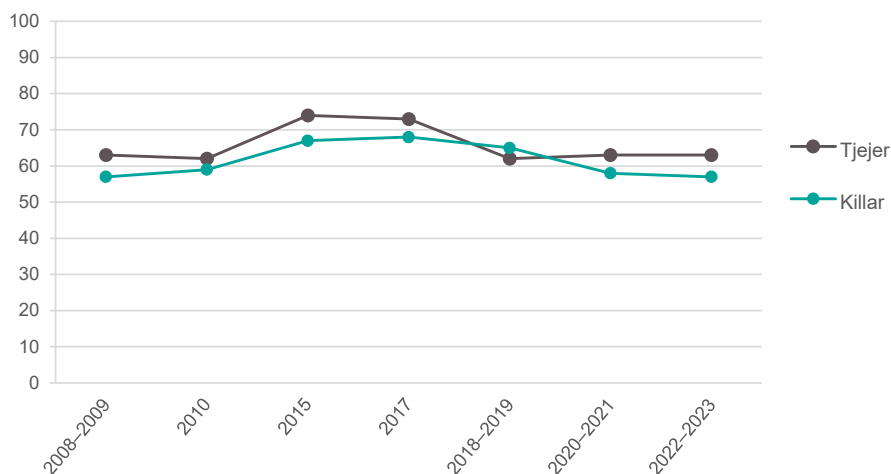
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 36.

Kommentar: Figuren visar andelen som besökt historisk sevärdhet eller byggnad minst någon gång de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16-19 år, 20-25 år och 16-85 år (2022-2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Små skillnader i besök mellan killar och tjejer

Av figur 12 framgår att det är små skillnader i andelen killar och tjejer som besöker historiska sevärdheter eller byggnader, men för flera år är andelen tjejer något högre än andelen killar. Andelen tjejer som besökt historiska sevärdheter eller byggnader varierar mellan 62 och 74 procent under tidsperioden 2008–2023 och andelen killar varierar mellan 57 och 68 procent.

Figur 12. Besökt historisk sevärdhet eller byggnad 2008–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 36.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer 16–25 år som besökt historisk sevärdhet eller byggnad minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Vissa skillnader i besök mellan stad och landsbygd

Det är något vanligare att unga i städer besöker historiska sevärdheter eller byggnader jämfört med att unga på landsbygden gör det, med undantag av 2017 samt under pandemin.

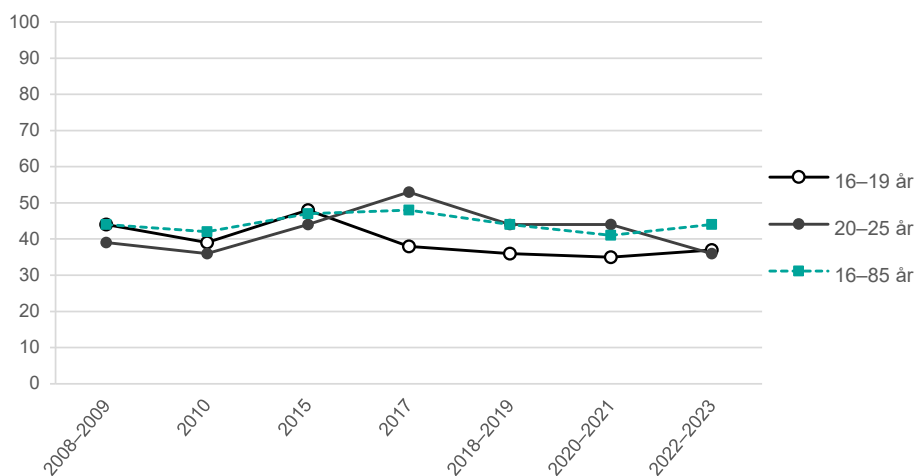

Fornminnen

Vissa skillnader i besök mellan ungdomar och unga vuxna

Figur 13 visar att det är små skillnader i andelen av ungdomar, unga vuxna och andelen av befolkningen som besökt fornminnen fram till 2017, då ungdomar besöker fornminnen i något mindre utsträckning. Skillnaderna i besök mellan ungdomar och unga vuxna utjämnas efter pandemin, då andelen unga vuxna som besökt fornminnen minskar, medan andelen ungdomar är kvar på ungefär samma nivå som tidigare.

Figur 13. Besökt fornminne 2008–2023, andel i procent

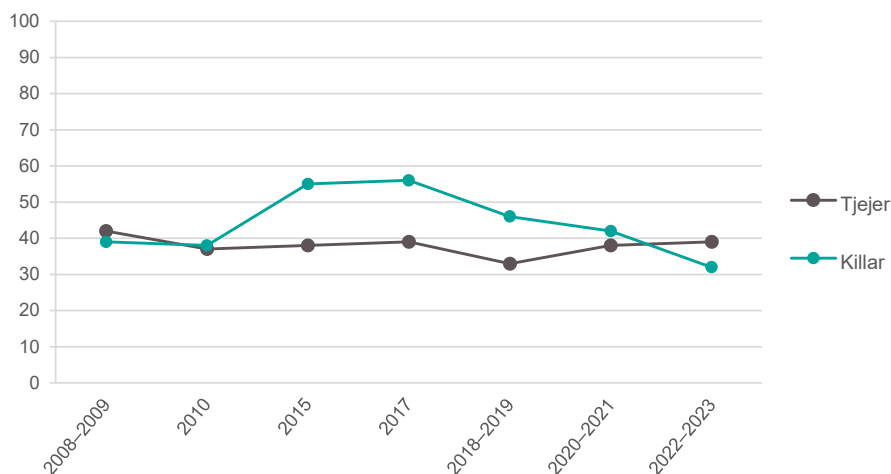
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 38.

Kommentar: Figuren visar andelen som besökt fornminne minst någon gång de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16–19 år, 20–25 år och 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Killars besök till fornminnen varierar mer över tid än tjejers

Av figur 14 framgår att andelen killar som besökt fornminnen är högre än andelen tjejer mellan 2015–2019, men det är inga betydande könsskillnader i besök i början och i slutet av tidsperioden 2008–2023. Andelen killar som besökt fornminnen varierar mellan 32 och 56 procent under tidsperioden, medan andelen tjejer är mer stabil över tid, mellan 33 och 42 procent.

Figur 14. Besökt fornminne 2008–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 38.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer 16–25 år som besökt fornminne minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Små skillnader i besök mellan stad och landsbygd

Det finns inga betydande skillnader i besöksvanor mellan unga som bor i städer eller på landsbygden i början och i slutet av tidsperioden 2008–2023. Mellan 2017 och 2021 ökar andelen unga som besökt fornminnen på landsbygden och är då något högre än andelen besök bland unga i städer.

Publika aktiviteter

Resultat i korthet

Bio

- 81 procent av unga gick på bio 2022–2023, vilket är en betydligt högre andel än andelen av befolkningen som var 57 procent.
- Andelen unga som gått på bio varierar mellan 89 och 95 procent från 1990 fram till pandemin, då andelen minskar.

Rock- eller popkonsert

- 50 procent av unga gick på rock- eller popkonsert 2022–2023, vilket är en högre andel än andelen av befolkningen som var 40 procent.
- Andelen unga som gått på rock- eller popkonsert är stabil över tid, med undantag av under pandemin.

Teater

- 35 procent av unga gick på teater 2022–2023, vilket är en lägre andel än andelen av befolkningen som var 39 procent.
- Andelen unga som gått på teater minskar över tid, från uppemot 50 procent under 1990-talet till ungefär 40 procent under 2000-talet fram till pandemin, då andelen minskar.

Dansföreställning

- 18 procent av unga gick på dansföreställning 2022–2023, vilket är en högre andel än andelen av befolkningen som var 14 procent.
- Andelen unga som gått på dansföreställning varierar mellan 10 och 20 procent under tidsperioden 2008–2023.

Klassisk konsert eller opera

- 18 procent av unga gick på klassisk konsert eller opera 2022–2023, vilket ungefär motsvarar andelen av befolkningen.
- Andelen unga som gått på klassisk konsert eller opera är stabil över tid, med undantag av under pandemin.

Olika trender för ungas besök på bio, föreställningar och konserter

Den vanligaste publika aktiviteten bland unga är att gå på bio, vilket 81 procent gjort minst någon gång under de senaste 12 månaderna 2022–2023. Samma år gick 50 procent på rock- eller popkonsert, 35 procent på teater och 18 procent på dansföreställning, klassisk konsert eller opera.

I figur 15 och 16 illustreras utvecklingen över tid för ungas besök på bio, teater, rock- eller popkonsert, klassisk konsert eller opera samt dansföreställning.

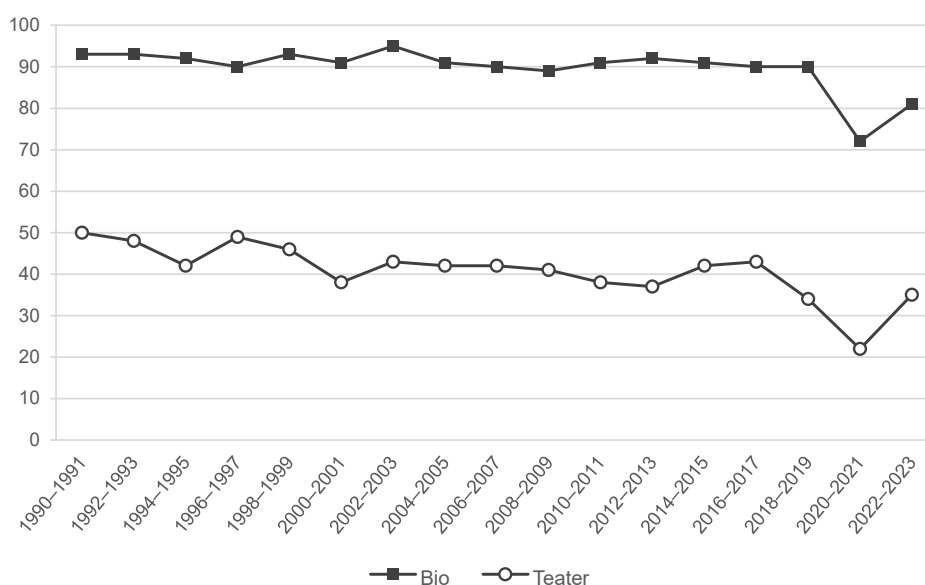
Ungas biobesök når inte upp till samma nivåer som före pandemin

Ungas biobesök varierar över tid och är 90–93 procent under 1990-talet och 89–95 procent under 2000-talet fram till pandemin, då andelen minskar till 72 procent. År 2022–2023 är andelen unga som gått på bio 81 procent och andelen når därmed inte upp till samma nivåer som före pandemin.

Ungas teaterbesök minskar över tid

Andelen unga som gått på teater minskar över tid, från närmare 50 procent under 1990-talet till 38–43 procent under 2000-talet fram till 2018–2019, då andelen är 34 procent och därefter minskar ytterligare under pandemin till 22 procent. År 2022–2023 är andelen unga som gått på teater 35 procent och den når därmed upp till samma nivå som de närmaste åren före pandemin, men det är fortfarande en av de lägsta noteringarna sedan mätningarna startade.

Figur 15. Gått på bio och teater 1990–2023, andel unga i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 6 och 8.

Kommentar: Figuren visar andelen unga 16–25 år som gått på bio och teater minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Drygt hälften går på rock- eller popkonserter

Drygt hälften av unga gick årligen på rock- eller popkonsert under 2000-talet fram till 2018–2019, då andelen är 45 procent och därefter minskar ytterligare under pandemin till 18 procent. År 2022–2023 når andelen unga som gått på rock- eller popkonsert åter upp till 50 procent.

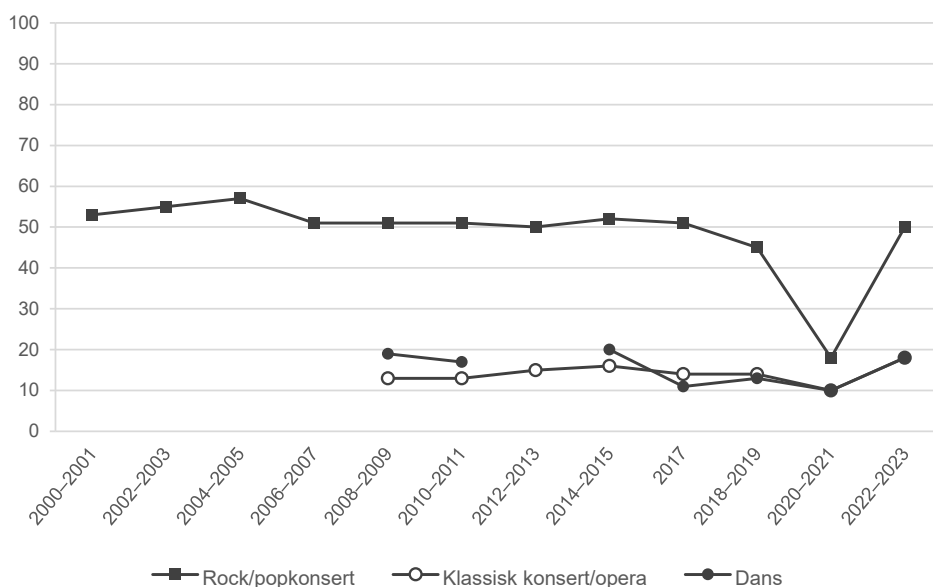
Ungas besök på klassiska konserter eller opera slår nytt rekord efter pandemin

Andelen unga som gått på klassisk konsert eller opera är stabil över tid, 13–16 procent från 2008 fram till pandemin, då andelen minskar till 10 procent. År 2022–2023 är andelen unga som gått på klassiska konserter eller opera 18 procent, vilket är den högsta noteringen sedan mätningarna startade.

Ungas besök på dansföreläsningar varierar över tid

Andelen unga som gått på dansföreläsning varierar något över tid, närmare 20 procent 2008 fram till 2017, då andelen minskar till 11 procent. Under pandemin gick 10 procent av unga på dansföreläsningar, men andelen ökar 2022–2023 till 18 procent och når därmed upp till ungefär samma nivå som i början av tidsperioden.

Figur 16. Gått på rock- eller popkonsert, klassisk konsert eller opera och dansföreläsning 2000–2023, andel unga i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 14, 20 och 22.

Kommentar: Figuren visar andelen unga 16–25 år som gått på rock- eller popkonsert, klassisk konsert eller opera och dansföreläsning minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Skillnader i ungas besök på bio, föreställningar och konserter

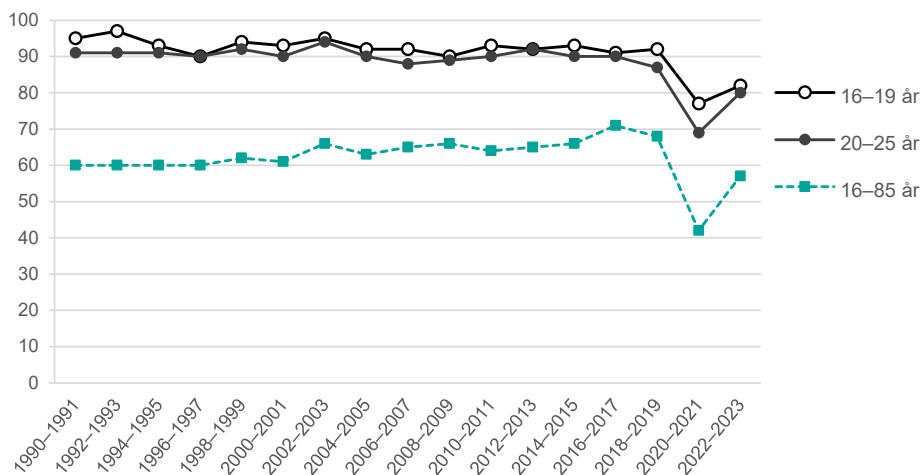
Det finns skillnader i ungas publika aktiviteter och följande avsnitt fokuserar på skillnader mellan ungdomar (16–19 år), unga vuxna (20–25 år) och befolkningen (16–85 år). Vidare beskrivs skillnader i publika aktiviteter mellan killar och tjejer samt till viss del skillnader mellan unga som bor i storstäder, städer och på landsbygden.

Bio

Unga går mer på bio än vuxna

Figur 17 visar att andelen ungdomar och unga vuxna som går på bio är betydligt högre än andelen av befolkningen under hela tidsperioden 1990–2023. Det finns däremot inga betydande skillnader i biobesök mellan ungdomar och unga vuxna. Minskningen i biobesök under pandemin var mindre för ungdomar och unga vuxna jämfört med andelen av befolkningen.

Figur 17. Gått på bio 1990–2023, andel i procent

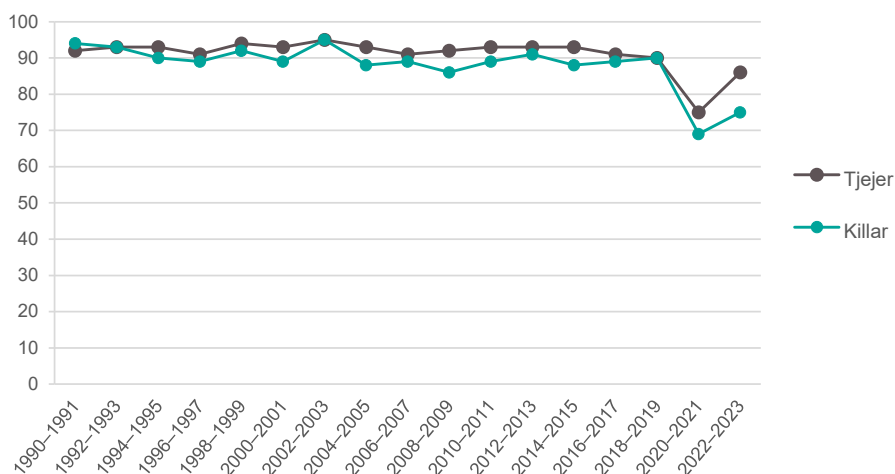
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 6.

Kommentar: Figuren visar andelen som gått på bio minst någon gång de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16–19 år, 20–25 år och 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Små skillnader i biobesök mellan killar och tjejer

Av figur 18 framgår att det är små skillnader i andelen killar och tjejer som gått på bio, men för flera år är andelen tjejer något högre än andelen killar. Andelen tjejer som gått på bio är stabil mellan 90 och 95 procent från 1990 fram till och med pandemin, då andelen minskar. Även andelen killar som gått på bio minskar i samband med pandemin och dessförinnan varierar andelen mellan 86 och 95 procent. År 2022–2023 närmar sig andelen tjejer som gått på bio nivåerna före pandemin, 86 procent, medan andelen killar fortfarande är lägre, 75 procent.

Figur 18. Gått på bio 1990–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 6.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer 16–25 år som gått på bio minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Biobesök är något mindre vanligt bland unga på landsbygden

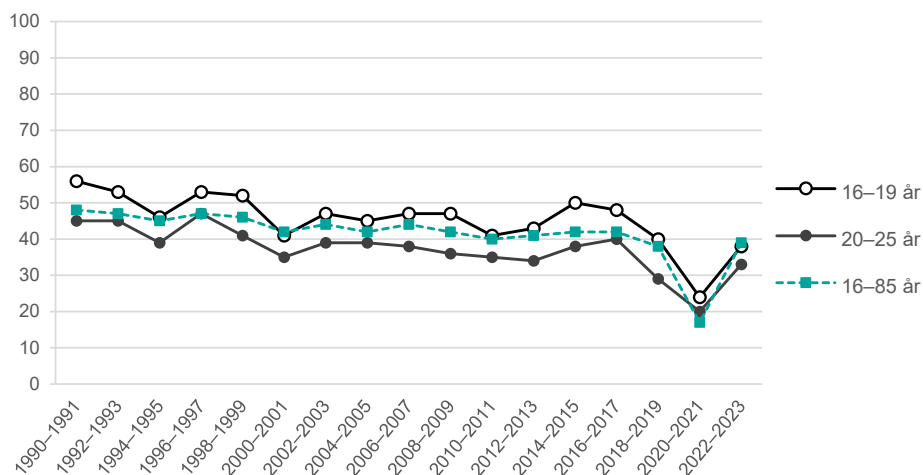
Tendensen är att unga som bor på landsbygden går på bio i något mindre utsträckning än unga som bor i städer eller storstäder. Skillnaderna mellan stad och landsbygd är mindre vissa år och större andra år, framför allt från 2010 och fram till pandemin, då skillnaderna minskar.

Teater

Vanligast att ungdomar går på teater

Figur 19 visar att andelen ungdomar som gått på teater är något högre än andelen av befolkningen, men skillnaderna är små för flera år mellan 1990 och 2023. Vidare går ungdomar på teater i större utsträckning än unga vuxna under hela tidsperioden. Minskningen i teaterbesök under pandemin var något mindre för ungdomar och unga vuxna jämfört med andelen av befolkningen.

Figur 19. Gått på teater 1990–2023, andel i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 8.

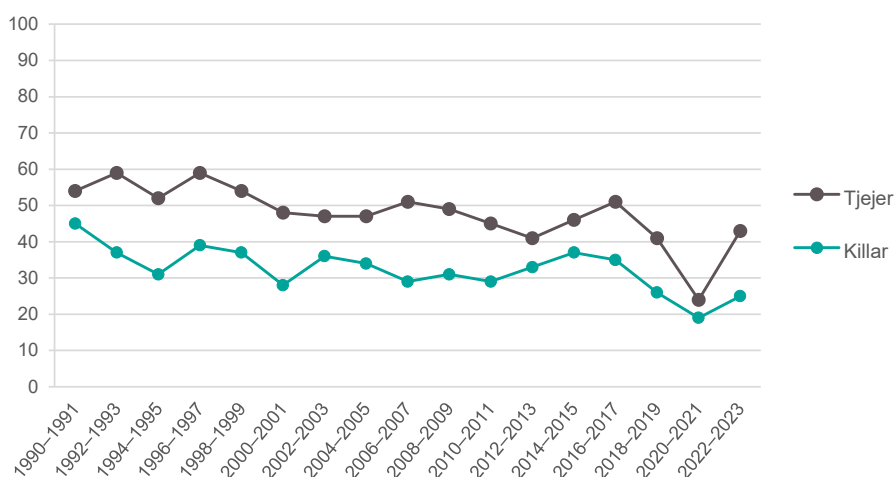
Kommentar: Figuren visar andelen som gått på teater minst någon gång de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16–19 år, 20–25 år och 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Tjejer går mer på teater än killar

Av figur 20 framgår att det är vanligare att tjejer går på teater än att killar gör det under hela tidsperioden 1990–2023. Andelen tjejer som gått på teater varierar mellan 41 och 59 procent med undantag av under pandemin och andelen killar varierar mellan 25 och 45 procent.

Figur 20. Gått på teater 1990–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 8.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer 16–25 år som gått på teater minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Gå på teater är vanligast i storstäder

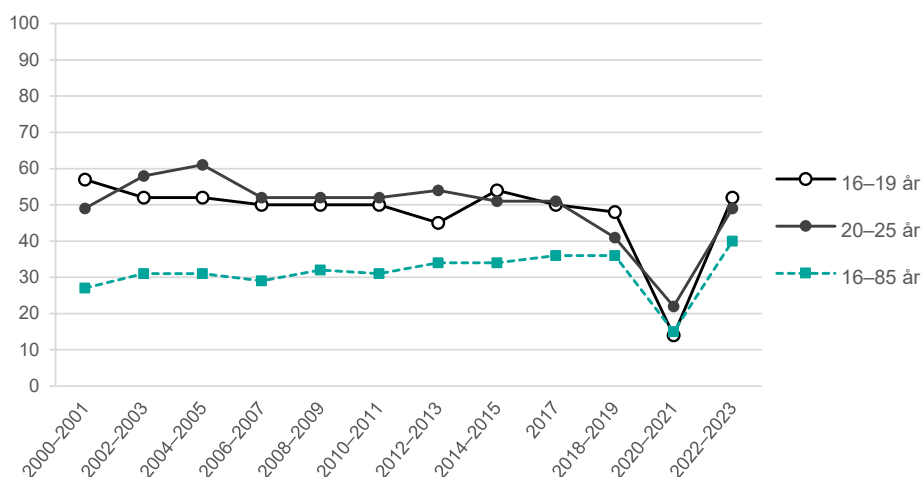
Unga storstadsbor går mer på teater än unga som bor i städer eller på landsbygden under hela tidsperioden 1990–2023. Tendensen är även att unga som bor i städer går på teater i större utsträckning än unga på landsbygden, men skillnaderna är små för några år under tidsperioden.

Rock- eller popkonserter

Vanligast att unga går på rock- eller popkonserter

Figur 21 visar att andelen ungdomar och unga vuxna som gått på rock- eller popkoncert är högre än andelen av befolkningen fram till 2018, då skillnaderna minskar. Det är vidare inga betydande skillnader mellan andelen ungdomar och unga vuxna som gått på rock- eller popkoncert. Minskningen i konsertbesök under pandemin var större för ungdomar jämfört med unga vuxna och befolkningen.

Figur 21. Gått på rock- eller popkoncert 2000–2023, andel i procent

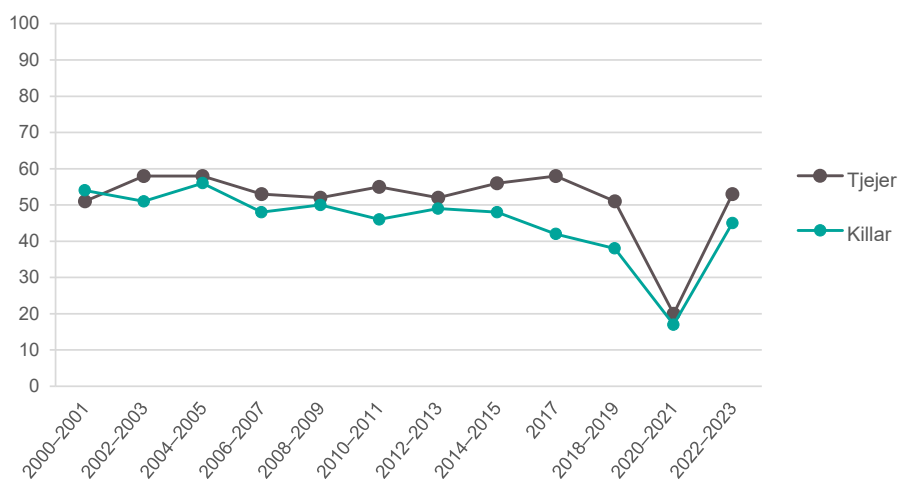
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 14.

Kommentar: Figuren visar andelen som gått på rock- eller popkoncert minst någon gång de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16–19 år, 20–25 år och 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Vissa skillnader i konsertbesök mellan killar och tjejer

Av figur 22 framgår att det är små skillnader i konsertbesök mellan killar och tjejer fram till 2014, då andelen tjejer ökar något, medan andelen killar minskar. Skillnaderna minskar igen under och efter pandemin. Andelen tjejer som gått på rock- eller popkonsert varierar mellan 51 och 58 procent med undantag av under pandemin och andelen killar varierar mellan 42 och 56 procent.

Figur 22. Gått på rock- eller popkonsert 2000–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 14.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer 16–25 år som gått på rock- eller popkonsert minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Gå på rock- eller popkonsert är något mindre vanligt bland unga på landsbygden

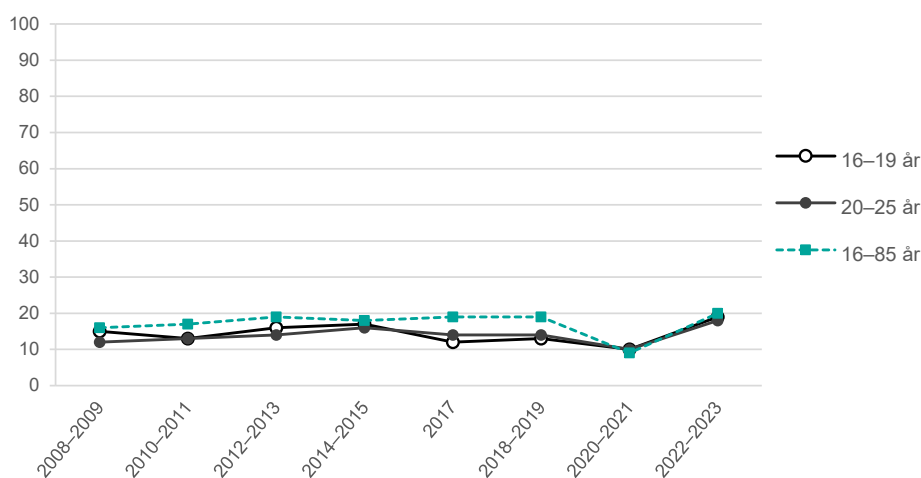
Tendensen är att unga som bor på landsbygden går på rock- eller popkonsert i mindre utsträckning än de som bor i städer och storstäder. Skillnaderna mellan stad och landsbygd är mindre vissa år och större andra år.

Klassiska konserter eller opera

Små skillnader i konsertbesök mellan unga och vuxna

Figur 23 visar att andelen ungdomar och unga vuxna som gått på klassiska konserter eller opera är något lägre än andelen av befolkningen fram till pandemin, men skillnaderna är små. Det finns inga betydande skillnader mellan andelen ungdomar och unga vuxna som gått på klassiska konserter eller opera. Minskningen i konsertbesök under pandemin var mindre för ungdomar och unga vuxna jämfört med befolkningen.

Figur 23. Gått på klassisk konsert eller opera 2008–2023, andel i procent

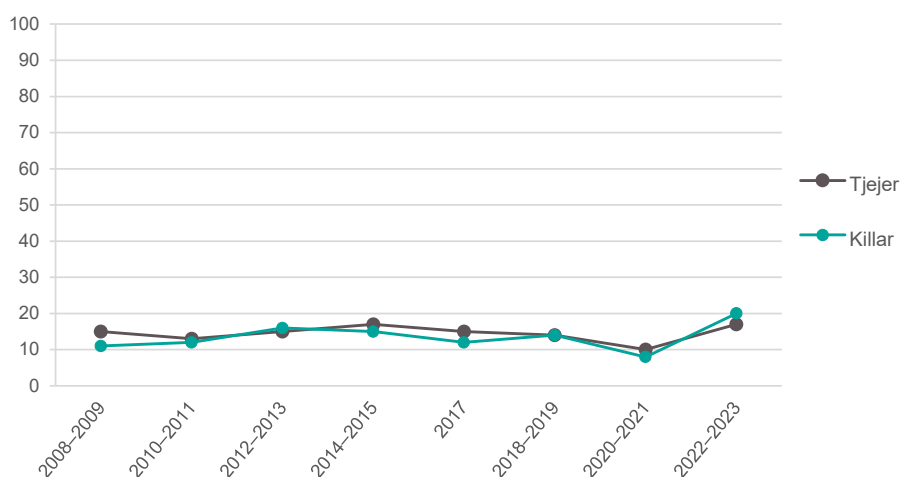
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 20.

Kommentar: Figuren visar andelen som gått på klassisk konsert eller opera minst någon gång de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16-19 år, 20-25 år och 16-85 år (2022-2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Inga betydande skillnader i konsertbesök mellan killar och tjejer

Av figur 24 framgår att det inte är några betydande skillnader i konsertbesök mellan killar och tjejer under hela tidsperioden 2008–2023. Andelen tjejer som gått på klassisk konsert eller opera varierar mellan 13 och 17 procent med undantag av under pandemin och andelen killar varierar mellan 11 och 20 procent.

Figur 24. Gått på klassisk konsert eller opera 2008–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 20.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer 16–25 år som gått på klassisk konsert eller opera minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Gå på klassiska konserter är vanligast bland unga storstadsbor

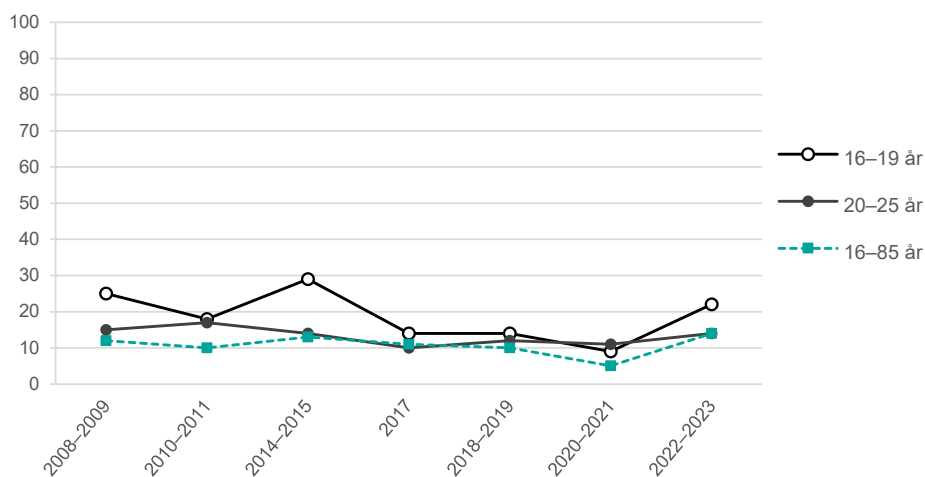
Det är vanligare att unga storstadsbor går på klassiska konserter eller opera än att unga som bor i städer eller på landsbygden gör det under hela tidsperioden 2008–2023. Det är vidare små skillnader i konsertbesök mellan unga som bor i städer och på landsbygden för flera år under tidsperioden.

Dansföreställningar

Små skillnader mellan unga och vuxna i andelen som gått på dansföreställningar

Figur 25 visar att andelen ungdomar som gått på dansföreställningar är något högre än andelen unga vuxna och befolkningen, men för de flesta år är skillnaderna små under tidsperioden 2008–2023.

Figur 25. Gått på dansföreställning 2008–2023, andel i procent

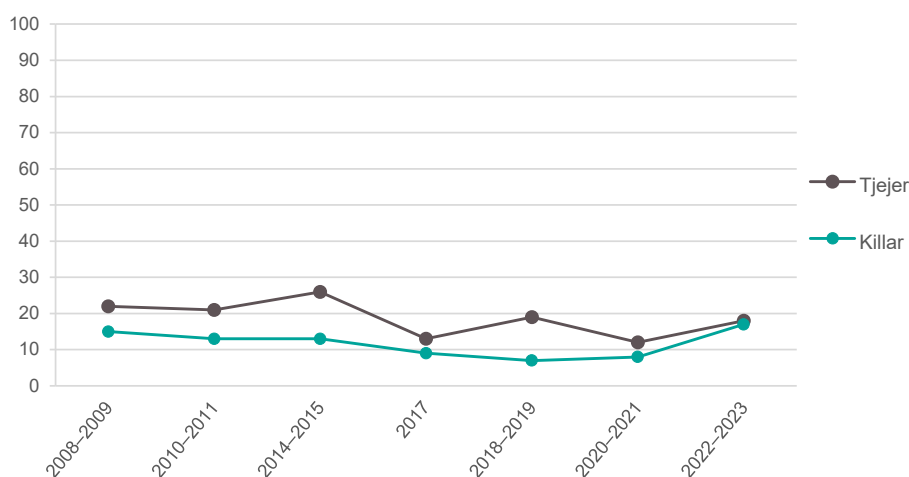
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 22.

Kommentar: Figuren visar andelen som gått på dansföreställning minst någon gång de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16-19 år, 20-25 år och 16-85 år (2022-2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Tjejer går mer på dansföreställningar än killar

Av figur 26 framgår att det är vanligare att tjejer går på dansföreställningar än att killar gör det, men skillnaderna är små under och efter pandemin. Andelen tjejer som gått på dansföreställning varierar mellan 12 och 26 procent under tidsperioden 2008–2023 och andelen killar varierar mellan 7 och 17 procent.

Figur 26. Gått på dansföreställning 2008–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 22.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer 16–25 år som gått på dansföreställning minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Gå på dansföreställningar är vanligast bland unga storstadsbor

Det är vanligare att unga storstadsbor går på dansföreställningar än att unga som bor i städer eller på landsbygden gör det. Skillnaderna mellan stad och landsbygd är mindre vissa år och större andra år.

Musik, film och böcker

Resultat i korthet

Lyssnat på musik

- 98 procent av unga lyssnade på musik varje månad 2022–2023, vilket är en högre andel än andelen av befolkningen som var 93 procent.
- Andelen unga som lyssnat på musik är oförändrad över tid.

Sett på film

- 90 procent av unga såg på film varje månad 2022–2023, vilket är en betydligt högre andel än andelen av befolkningen som var 73 procent.
- Andelen unga som sett på film varje månad varierar mellan 90 och 94 procent under tidsperioden 2014–2023.

Läst någon bok

- 51 procent av unga läste någon bok varje månad 2022–2023, vilket är en något lägre andel än andelen av befolkningen som var 53 procent.
- Andelen unga som läst någon bok varje månad varierar mellan 46 och 61 procent under tidsperioden 1990–2023.

Lyssnat på ljudbok eller talbok

- 28 procent av unga lyssnade på ljudbok varje månad 2022–2023, vilket är en något högre andel än andelen av befolkningen som var 26 procent.
- Andelen unga som lyssnat på ljudbok ökar över tid. Andelen var 5 procent 2006–2007. Det är små förändringar fram till 2014 och andelen ökar därefter årligen.

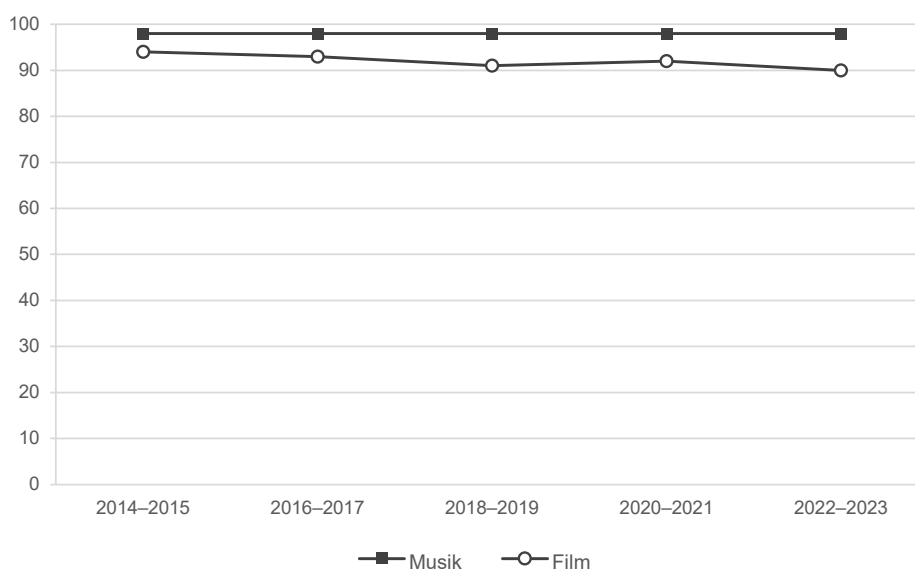

Musik, film och böcker tar plats i ungas vardag

Stabila musik- och filmvanor

Nära samtliga unga lyssnar på musik och ser på film och i figur 27 illustreras utvecklingen över tid. 98 procent lyssnar på musik varje månad och andelen är oförändrad över tid. Andelen unga som sett på film varje månad varierar mellan 90 och 94 procent mellan 2014 och 2023, medan andelen som aldrig sett på film under året enbart är 1–2 procent under tidsperioden.

Figur 27. Lyssnat på musik och sett på film varje månad 2014–2023, andel unga i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 53–54.

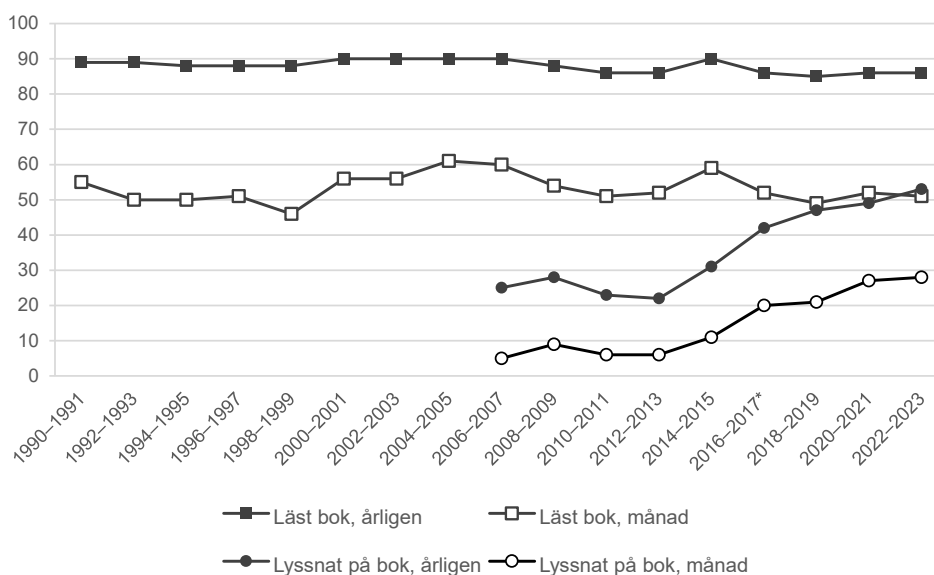
Kommentar: Figuren visar andelen unga 16–25 år som lyssnat på musik och sett på film minst någon gång i månaden under de senaste 12 månaderna.

Fler läser än lyssnar på böcker

I figur 28 illustreras utvecklingen över tid för att läsa bok och lyssna på ljudbok. Resultaten visar att andelen unga som läst någon bok varje månad varierar mellan 46 och 61 procent mellan 1990 och 2023. Ungefär hälften av unga läste någon bok varje månad under 1990-talet, andelen ökar till närmare 60 procent i början av 2000-talet och från 2010 är andelen ungefär 50 procent igen. Andelen unga som aldrig läst någon bok under året är 10 procent fram till 2007 och ökar till 15 procent i slutet av tidsperioden.

53 procent av unga lyssnade på ljudbok 2022–2023 och 28 procent gjorde det varje månad. Detta är en betydande ökning jämfört med när mätningarna startade 2006–2007 då 25 procent lyssnade på ljudbok under året och 5 procent gjorde det varje månad.

Figur 28. Läst och lyssnat på böcker 1990–2023, andel unga i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 10, 26, 45 och 48.

Kommentar: Figuren visar andelen unga 16–25 år som läst någon bok och lyssnat på ljudbok eller talbok minst någon gång under de senaste 12 månaderna och minst någon gång i månaden.

*Data 2016–2017 avser enbart 2017 för lyssnat på ljudbok eller talbok, eftersom data saknas 2016.

Skillnader i ungas musik-, film- och läsvanor

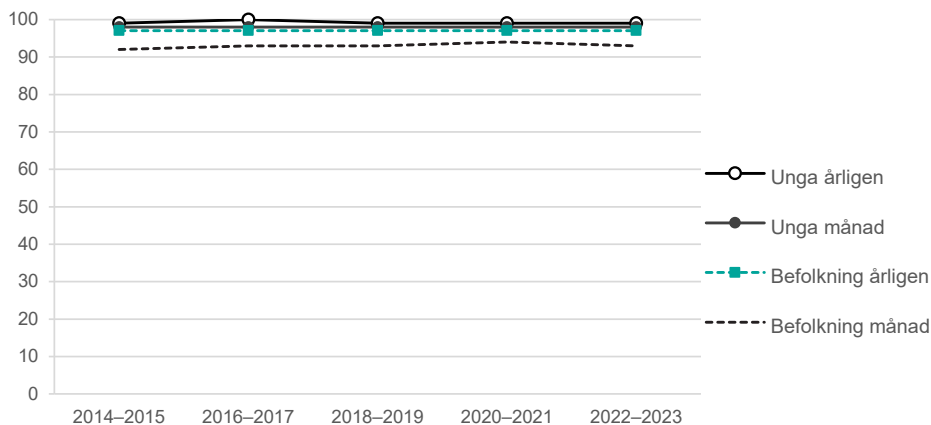
Det är små skillnader i ungas musik- och filmvanor, medan vissa skillnader i ungas läsvanor kan noteras mellan ungdomar och unga vuxna, mellan killar och tjejer samt mellan unga som bor i storstäder, städer och på landsbygden.

Lyssna på musik

Figur 29 visar att andelen unga som lyssnat på musik varje månad är 98 procent, vilket är något högre än andelen av befolkningen som varierar mellan 92 och 94 procent mellan 2004 och 2023. Det är vidare små skillnader i andelen som aldrig lyssnat på musik: 1 procent av unga och 3 procent av befolkningen.

Ungdomar, unga vuxna, killar och tjejer lyssnar på musik i lika stor utsträckning och det är vidare inga betydande skillnader i musikvanor mellan unga som bor i storstäder, städer eller på landsbygden.

Figur 29. Lyssnat på musik 2014–2023, andel i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 40 och 53.

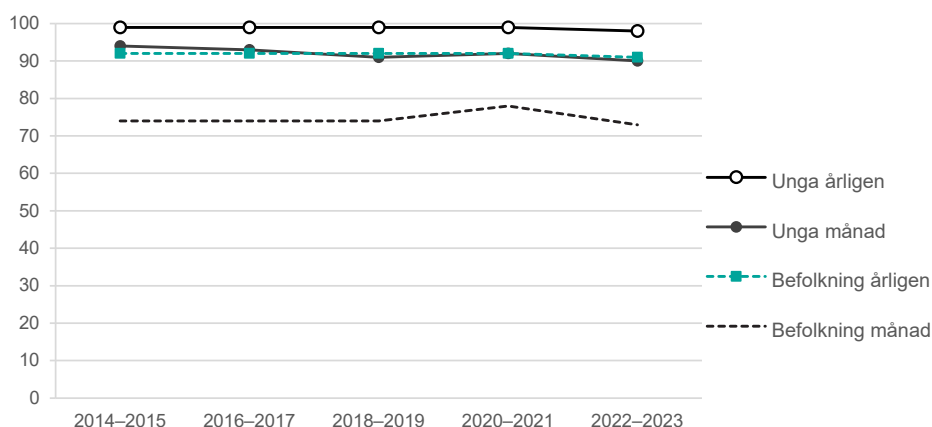
Kommentar: Figuren visar andelen som lyssnat på musik minst någon gång under de senaste 12 månaderna och minst någon gång i månaden uppdelat på unga 16–25 år och andelen av samtliga svarande som motsvarar andelen av befolkningen 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Se på film

Figur 30 visar att andelen unga som sett på film varje månad är stabil mellan 90 och 94 procent 2014–2023, vilket är betydligt högre än andelen av befolkningen som varierar mellan 73 och 78 under tidsperioden. Det är vidare skillnader i andelen som aldrig sett på film, 1–2 procent av unga jämfört med 8–9 procent av befolkningen.

Ungdomar, unga vuxna, killar och tjejer ser på film i ungefär lika stor utsträckning och det är vidare inga betydande skillnader i filmvanor mellan unga som bor i storstäder, städer eller på landsbygden.

Figur 30. Sett på film 2014–2023, andel i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 42 och 54.

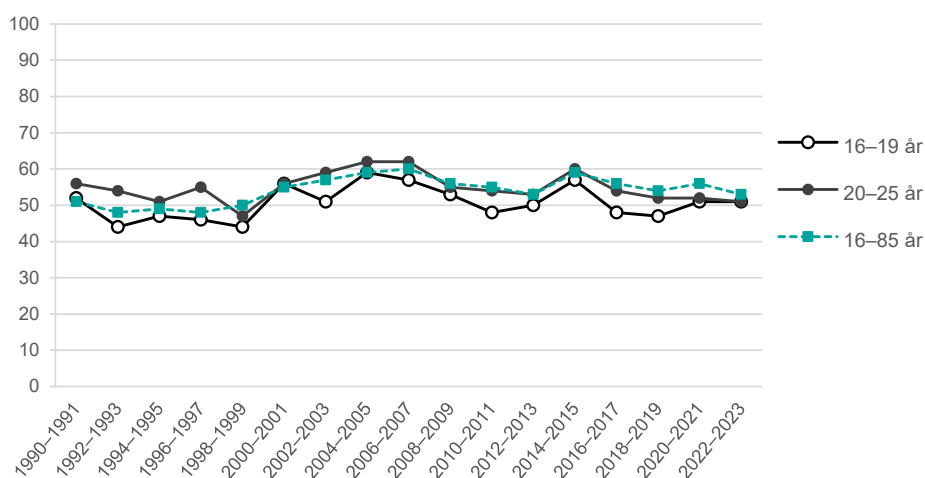
Kommentar: Figuren visar andelen som sett på film minst någon gång under de senaste 12 månaderna och minst någon gång i månaden uppdelat på unga 16–25 år och andel av samtliga svaranden som motsvarar befolkningen 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Läsa böcker

Vissa skillnader i läsvanor mellan ungdomar och unga vuxna

Figur 31 visar att det inte är några betydande skillnader i andelen unga vuxna som läst någon bok jämfört med andelen av befolkningen. Andelen unga vuxna som läst någon bok varje månad är något högre än andelen ungdomar, men för flera år i tidsserien är skillnaderna små. Andelen unga vuxna som inte läst någon bok under året är dock högre än andelen ungdomar som inte gjort det, framför allt i början av tidsperioden.

Figur 31. Läst någon bok varje månad 1990–2023, andel i procent

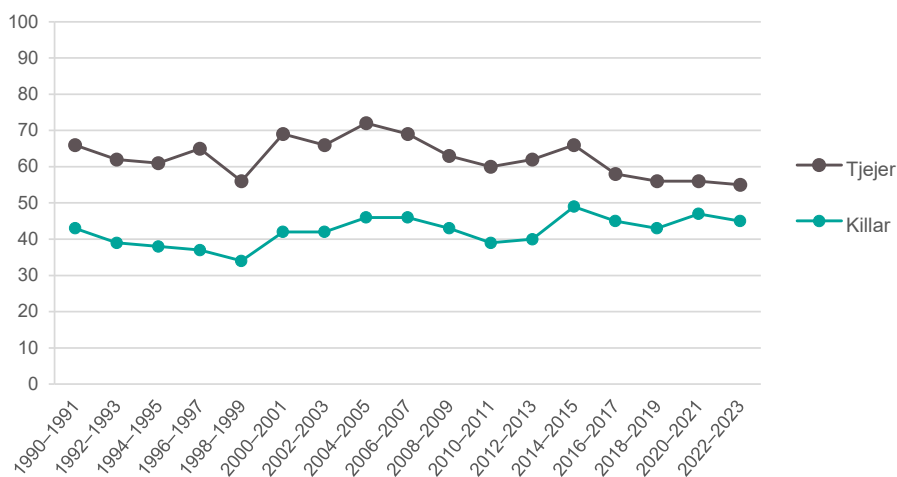
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 45.

Kommentar: Figuren visar andelen som läst någon bok minst någon gång i månaden under de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16–19 år, 20–25 år och 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Tjejer läser mer än killar

Av figur 32 framgår att det är vanligare att tjejer läser böcker än att killar gör det under hela tidsperioden 1990–2023. Skillnaderna mellan killar och tjejer minskar dock från 2014. Andelen tjejer som läst någon bok varje månad varierar mellan 55 och 72 procent under tidsperioden och andelen killar varierar mellan 34 och 49 procent.

Figur 32. Läst någon bok varje månad 1990–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 45.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer som läst någon bok minst någon gång i månaden under de senaste 12 månaderna.

Läsa böcker är mindre vanligt bland unga på landsbygden

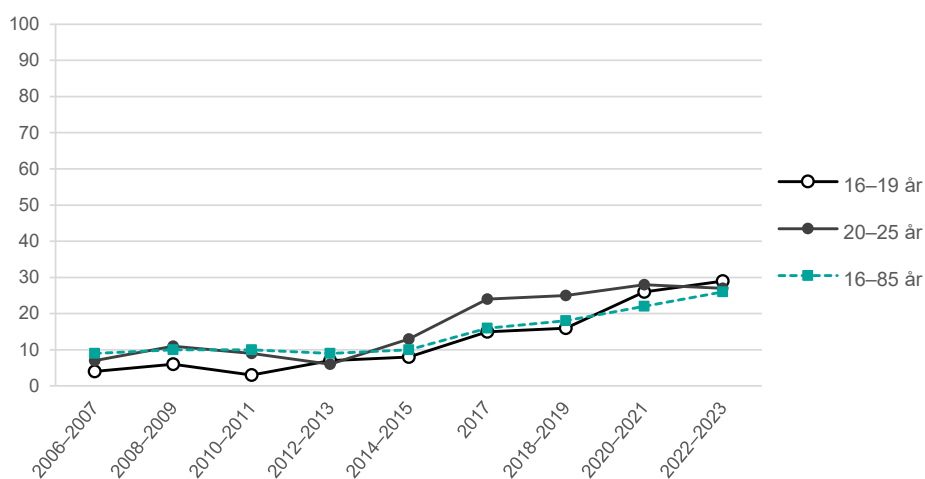
Unga på landsbygden läser böcker i något mindre utsträckning än de som bor i städer och storstäder under hela tidsperioden 1990–2023. Tendensen är även att unga storstadsbor läser mer än unga som bor i städer, men skillnaderna är små för flera år under tidsperioden.

Lyssna på ljudbok

Vissa skillnader mellan ungdomar och unga vuxna i andelen som lyssnat på ljudböcker

Figur 33 visar att andelen ungdomar som lyssnat på ljudbok varje månad är lägre i början av tidsperioden än andelen unga vuxna och befolkningen. I takt med att andelen som lyssnat på ljudbok ökar bland samtliga åldersgrupper minskar skillnaderna. År 2022–2023 finns det inga betydande skillnader mellan ungdomar, unga vuxna och andelen av befolkningen som lyssnat på ljudbok varje månad. I slutet av tidsperioden är dock andelen ungdomar och unga vuxna som lyssnat på ljudbok någon gång under året betydligt högre än andelen av befolkningen.

Figur 33. Lyssnat på ljudbok eller talbok varje månad 2006–2023, andel i procent

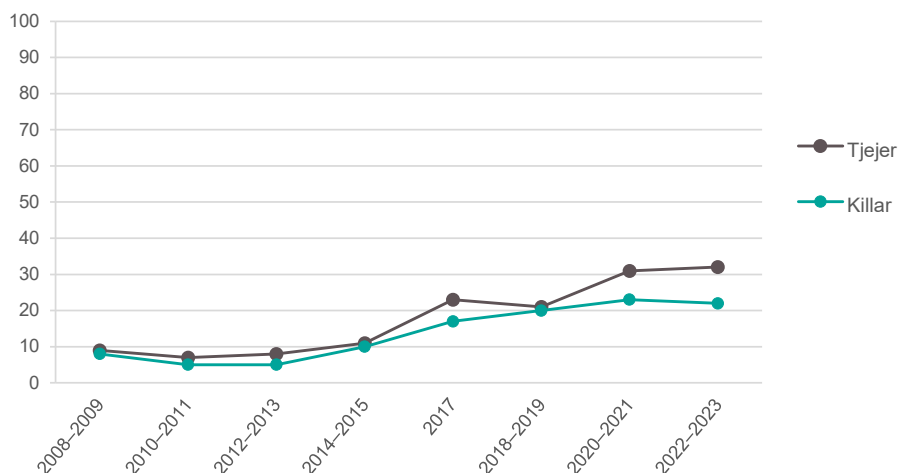
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 48.

Kommentar: Figuren visar andelen som lyssnat på ljudbok eller talbok minst någon gång i månaden under de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16–19 år, 20–25 år och 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Andelen tjejer som lyssnar på ljudbok ökar mer än andelen killar

Av figur 34 framgår att det inte är några betydande skillnader mellan andelen killar och tjejer som lyssnat på ljudbok fram till 2020, då andelen tjejer ökar mer än andelen killar. 32 procent av tjejerna lyssnade på ljudbok varje månad 2022–2023 jämfört med 22 procent av killarna.

Figur 34. Lyssnat på ljudbok eller talbok varje månad 2008–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 48.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer som lyssnat på ljudbok eller talbok minst någon gång i månaden under de senaste 12 månaderna.

Lyssna på ljudbok är något mindre vanligt bland unga på landsbygden

Tendensen är att unga som bor på landsbygden lyssnar på ljudböcker i något mindre utsträckning än de som bor i städer och storstäder. Skillnaderna mellan stad och landsbygd är mindre vissa år och större andra år.

Eget skapande

Resultat i korthet

Tecknat eller målat

- 36 procent av unga tecknade eller målade varje månad 2022–2023, vilket är en betydligt högre andel än andelen av befolkningen som var 16 procent.
- Andelen unga som tecknat eller målat varje månad varierar mellan 23 och 36 procent under tidsperioden 1998–2023.

Sysslat med handarbete eller hantverk

- 23 procent av unga sysslade med handarbete eller hantverk varje månad 2022–2023, vilket motsvarar andelen av befolkningen.
- Andelen unga som sysslat med handarbete eller hantverk varje månad är stabil över tid, ungefär 20 procent under tidsperioden 1998–2023.

Skrivit dagbok eller poesi

- 23 procent av unga skrev dagbok eller poesi varje månad 2022–2023, vilket är en högre andel än andelen av befolkningen som var 13 procent.
- Andelen unga som skrivit dagbok eller poesi varierar mellan 12 och 23 procent under tidsperioden 2008–2023.

Ungas skapande varierar över tid

36 procent av unga tecknade eller målade varje månad 2022–2023. Samma år sysslade 23 procent med handarbete eller hantverk och 23 procent skrev dagbok eller poesi. I figur 35 illustreras utvecklingen över tid för ungas skapande och resultaten visar att ungas skapande varierar under 2000-talet.

Andelen unga som tecknat eller målat varierar över tid

Andelen unga som tecknat eller målat varje månad är drygt 30 procent i början av 2000-talet. Därefter är andelen ungefär 25 procent fram till 2022–2023, då andelen ökar till 36 procent, vilket är nytt rekord. Ungefär 60 procent tecknar eller målar årligen.

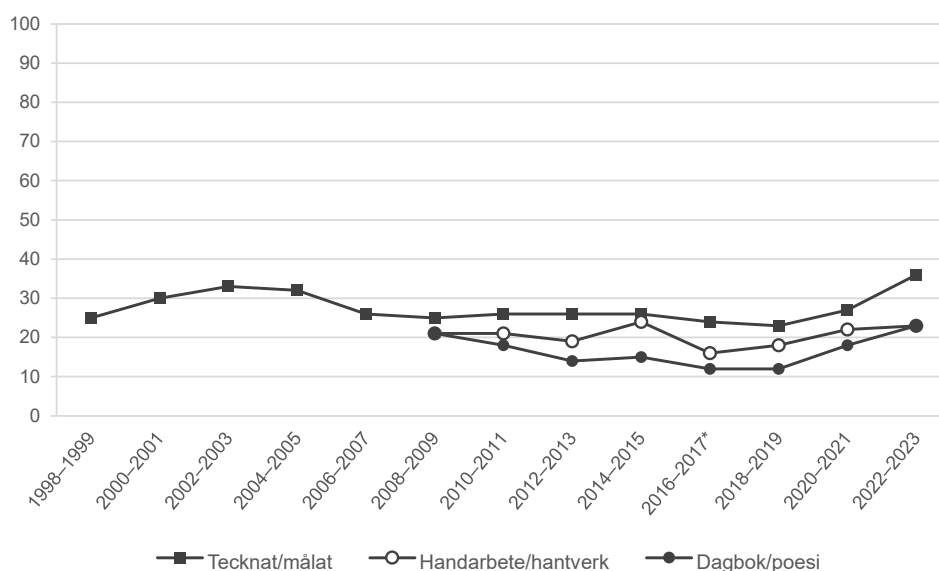
Ungefär 20 procent sysslar med handarbete eller hantverk

Andelen unga som sysslat med handarbete eller hantverk varje månad är ungefär 20 procent under tidsperioden 2008–2023. Andelen är som högst 2014–2015, 24 procent, och som lägst 2016–2017, 16 procent. Närmare hälften sysslar med handarbete eller hantverk årligen.

Andelen unga som skrivit dagbok eller poesi varierar över tid

Andelen unga som skrivit dagbok eller poesi varje månad varierar över tid och andelen minskar från 21 procent 2008–2009 till 12 procent 2018–2019. Därefter ökar andelen igen och är 23 procent 2022–2023. Andelen unga som skrivit dagbok eller poesi någon gång under året varierar mellan 30 och 43 procent under tidsperioden.

Figur 35. Eget skapande varje månad 1998–2023, andel unga i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 46–47 och 49.

Kommentar: Figuren visar andelen unga 16–25 år som tecknat eller målat, sysslat med handarbete eller hantverk samt skrivit dagbok eller poesi minst någon gång i månaden under de senaste 12 månaderna.

* Data 2016–2017 avser enbart 2017 för tecknat eller målat samt skrivit dagbok eller poesi, eftersom data saknas 2016.

Skillnader i ungas skapande

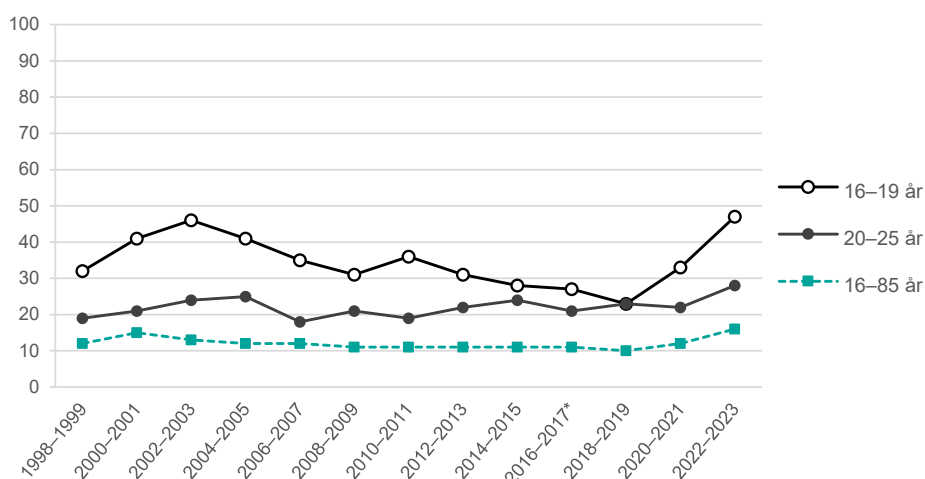
Det finns skillnader i ungas skapande och följande avsnitt fokuserar på skillnader mellan ungdomar (16–19 år), unga vuxna (20–25 år) och befolkningen (16–85 år). Vidare beskrivs skillnader i skapande mellan killar och tjejer samt till viss del skillnader mellan unga som bor i storstäder, städer och på landsbygden.

Tecknat eller målat

Vanligast att ungdomar tecknar eller målar

Figur 36 visar att andelen ungdomar och unga vuxna som tecknat eller målat är högre än andelen av befolkningen under hela tidsperioden 1998–2023. Vidare tecknar eller målar ungdomar i större utsträckning än unga vuxna, framför allt i början och i slutet av tidsperioden.

Figur 36. Tecknat eller målat varje månad 1998–2023, andel i procent

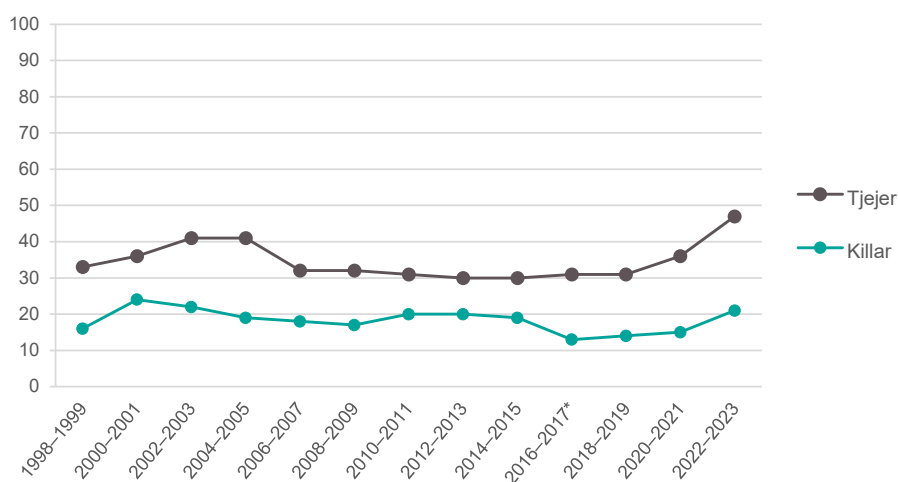
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 46.

Kommentar: Figuren visar andelen som tecknat eller målat minst någon gång i månaden under de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16–19 år, 20–25 år och 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Vanligast att tjejer tecknar eller målar

Av figur 37 framgår att det är vanligare att tjejer tecknar eller målar än att killar gör det under hela tidsperioden 1998–2023. Andelen tjejer som tecknat eller målat varje månad varierar mellan 30 och 47 procent under tidsperioden och andelen killar varierar mellan 13 och 24 procent.

Figur 37. Tecknat eller målat varje månad 1998–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 46.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer 16–25 år som tecknat eller målat minst någon gång i månaden de senaste 12 månaderna.

Inga tydliga skillnader mellan stad och landsbygd

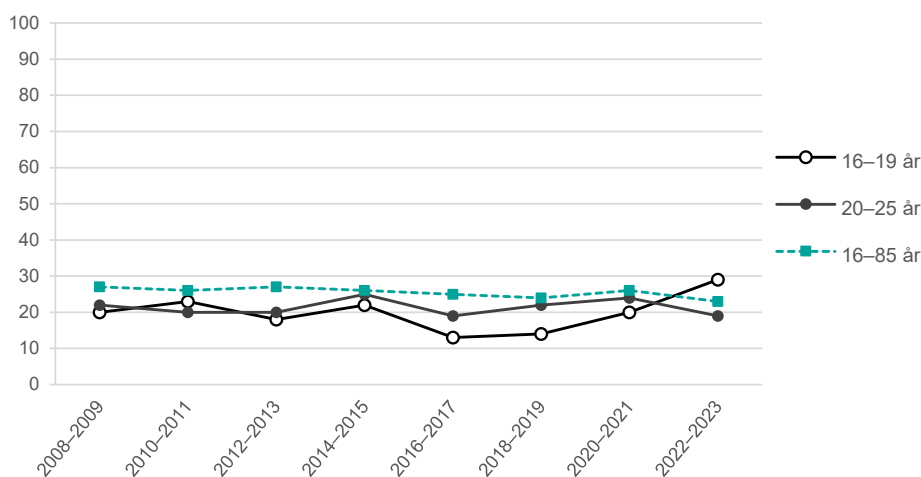
När det gäller andelen unga som tecknat eller målat finns det inga tydliga tendenser till skillnader mellan stad och landsbygd.

Syssla med handarbete eller hantverk

Vissa skillnader i eget skapande mellan ungdomar och vuxna

Figur 38 visar att andelen ungdomar och unga vuxna som sysslat med handarbete eller hantverk varje månad är något lägre än andelen av befolkningen, men skillnaderna är små för flera år under tidsperioden 2006–2021. Det är vidare små skillnader mellan ungdomar och unga vuxna i början av tidsperioden, men vissa skillnader kan noteras 2016–2019, då andelen unga vuxna som sysslat med handarbete eller hantverk är högre än andelen ungdomar. Därefter ökar andelen ungdomar som sysslat med handarbete eller hantverk och 2022–2023 är den något högre än andelen unga vuxna och andelen för befolkningen.

Figur 38. Sysslat med handarbete eller hantverk varje månad 2008–2023, andel i procent

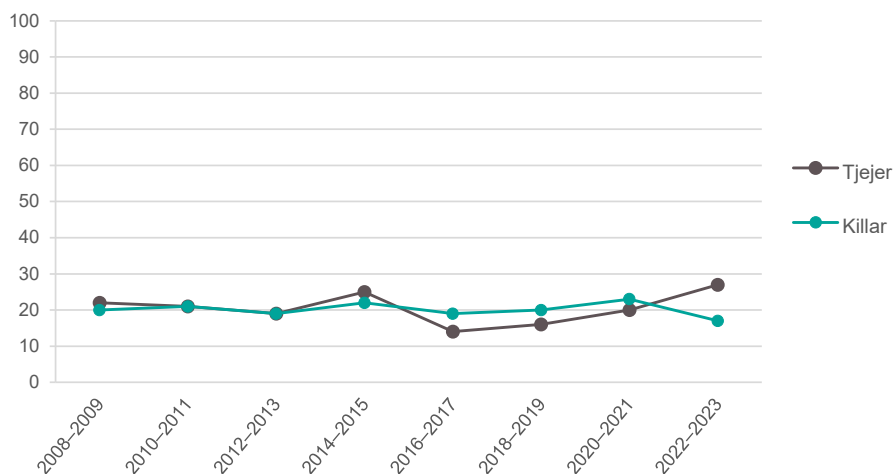
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 47.

Kommentar: Figuren visar andelen som sysslat med handarbete eller hantverk minst någon gång i månaden under de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16–19 år, 20–25 år och 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Små skillnader i eget skapande mellan killar och tjejer

Av figur 39 framgår att det är små skillnader i andelen killar och tjejer som sysslat med handarbete eller hantverk varje månad med undantag av 2022–2023, då andelen tjejer är högre än andelen killar. Andelen killar som sysslat med handarbete eller hantverk varje månad varierar mellan 17 och 23 procent under tidsperioden 2008–2023, medan andelen tjejer varierar något mer mellan 14 och 27 procent.

Figur 39. Sysslat med handarbete eller hantverk varje månad 2008–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 47.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer 16–25 år som sysslat med handarbete eller hantverk minst någon gång i månaden de senaste 12 månaderna.

Vanligast att unga på landsbygden sysslar med handarbete eller hantverk

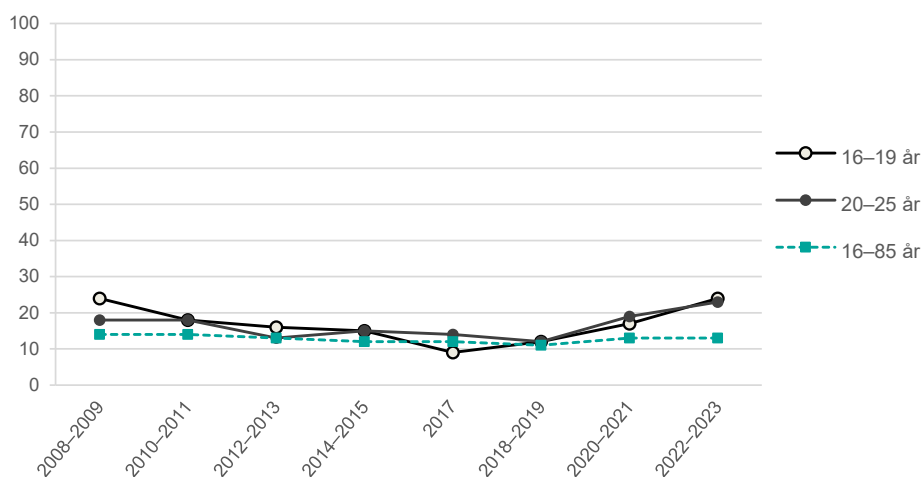
Det är oftast vanligare att unga som bor på landsbygden sysslar med handarbete eller hantverk än att unga som bor i städer eller storstäder gör det. För vissa år under tidsperioden 2008–2023 är det dock små skillnader mellan stad och landsbygd.

Skriva dagbok eller poesi

Ungdomar och unga vuxna skriver dagbok eller poesi i lika stor utsträckning

Figur 40 visar att andelen ungdomar och unga vuxna som skrivit dagbok eller poesi varje månad är ungefär lika stor som andelen av befolkningen, förutom i början och i slutet av tidsperioden 2008–2023. Från 2020 ökar andelen ungdomar och unga vuxna som skrivit dagbok eller poesi varje månad och 2022–2023 är den 23 procent, jämfört med 13 procent av befolkningen.

Figur 40. Skrivit dagbok eller poesi varje månad 2008–2023, andel i procent

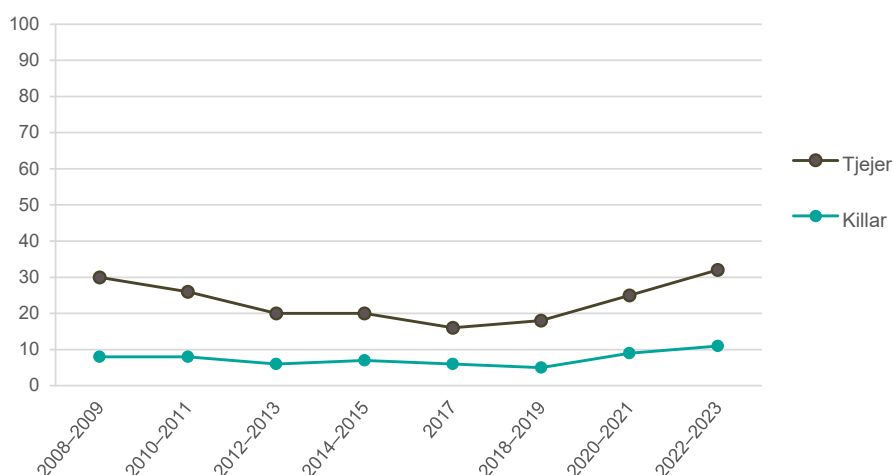
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 49.

Kommentar: Figuren visar andelen som skrivit dagbok eller poesi minst någon gång i månaden under de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16–19 år, 20–25 år och 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Vanligast att tjejer skriver dagbok eller poesi

Av figur 41 framgår att det är vanligare att tjejer skriver dagbok eller poesi än att killar gör det under hela tidsperioden 2008–2023. Andelen tjejer som skrivit dagbok eller poesi varje månad varierar mellan 16 och 32 procent under tidsperioden och andelen killar varierar mellan 5 och 11 procent.

Figur 41. Skrivit dagbok eller poesi varje månad 2008–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 49.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer 16–25 år som skrivit dagbok eller poesi minst någon gång i månaden de senaste 12 månaderna.

Unga skriver dagbok och poesi i både stad och landsbygd

Att skriva dagbok eller poesi är ungefär lika vanligt bland unga som bor i storstäder, städer och på landsbygden under hela tidsperioden 2008–2023.

Kulturutövande och spel

Resultat i korthet

Spelat dator-, mobil- eller tv-spel

- 74 procent av unga spelade dator-, mobil- eller tv-spel varje månad 2022–2023, vilket är en betydligt högre andel än andelen av befolkningen som var 39 procent.
- Andelen unga som spelat dator-, mobil- eller tv-spel varje månad var 77 procent 2020–2021 och jämförbara data saknas för tidigare år.

Dansat

- 34 procent av unga dansade varje månad 2022–2023, vilket är en betydligt högre andel än andelen av befolkningen som var 14 procent.
- Andelen unga som dansat varje månad varierar mellan 30 och 37 procent under tidsperioden 2008–2023.

Spelat musikinstrument

- 17 procent av unga spelade musikinstrument varje månad 2022–2023, vilket är en högre andel än andelen av befolkningen som var 11 procent.
- Andelen unga som spelat musikinstrument varje månad varierar mellan 17 och 24 procent 2008–2023.

Spelat teater eller lajv

- 3 procent av unga spelade teater eller lajv varje månad 2022–2023, vilket är en något högre andel än andelen av befolkningen som var 1 procent.
- Andelen unga som spelat teater eller lajv varje månad är stabil mellan 2 och 3 procent 2010–2023 och andelen var 7 procent 2008–2009.

Små förändringar i ungas kulturutövande

74 procent av unga spelade dator-, mobil- eller tv-spel varje månad 2022–2023. Samma år dansade 34 procent varje månad, 17 procent spelade musikinstrument och 3 procent spelade teater eller lajv. I figur 42 illustreras utvecklingen över tid för ungas kulturutövande. Resultaten visar att det är små förändringar i ungas kulturutövande under tidsperioden 2008–2023.

Många unga spelar dator-, mobil- eller tv-spel

74 procent av unga spelade dator-, mobil- eller tv-spel varje månad 2022–2023 och enbart 10 procent spelade inte alls under året. Frågan har ställts i nuvarande utformning i SOM-undersökningarna från 2020, dessförinnan inkluderade frågan inte mobilspel, utan omfattade enbart dator- och tv-spel.

30–37 procent dansar varje månad

Mellan 30 och 37 procent av unga dansade varje månad under tidsperioden 2008–2023. En viss ökning kan noteras mellan 2014 och 2019 och andelen minskar i samband med pandemin. År 2022–2023 når andelen unga som dansat åter upp till samma nivåer som före pandemin. Andelen unga som dansat någon gång under året är mellan 55 och 60 procent under tidsperioden.

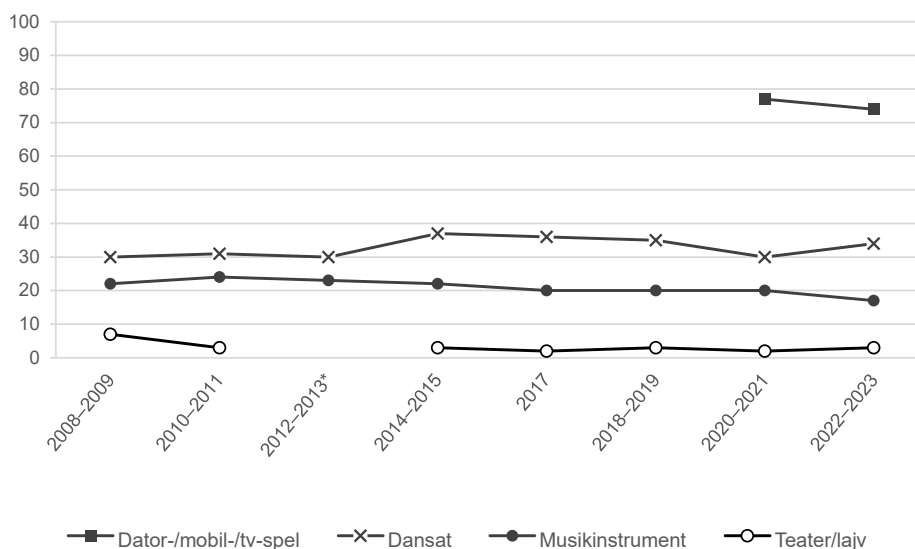
Ungefär 20 procent spelar musikinstrument varje månad

Andelen unga som spelat musikinstrument varje månad är mellan 20 och 24 procent fram till 2022–2023, då andelen minskar något till 17 procent. Andelen unga som spelat musikinstrument någon gång under året varierar mellan 33 och 50 procent under tidsperioden 2008–2023. Frågan om att ha spelat musikinstrument ställdes första gången i SOM-undersökningen 2007, men mellan 2014 och 2020 inkluderades även sjungit i kör i frågan.

2–3 procent spelar teater eller lajv varje månad

2–3 procent spelade teater eller lajv varje månad 2010–2023 och mellan 10 och 14 procent spelade årligen. År 2008–2009 var andelen högre, 7 procent spelade varje månad och 17 procent spelade någon gång under året.

Figur 42. Kulturutövande varje månad 2008–2023, andel unga i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 50–52 och 55.

Kommentar: Figuren visar andelen unga 16–25 år som dansat, spelat dator-, mobil- eller tv-spel, musikinstrument samt teater eller lajv minst någon gång i månaden under de senaste 12 månaderna.

* Data avser enbart 2012 för dansat, eftersom data saknas 2013.

Skillnader i ungas kulturutövande

Det finns skillnader i ungas kulturutövande och följande avsnitt fokuserar på skillnader mellan ungdomar (16–19 år), unga vuxna (20–25 år) och befolkningen (16–85 år). Vidare beskrivs skillnader i kulturutövande mellan killar och tjejer samt till viss del skillnader mellan unga som bor i storstäder, städer och på landsbygden.

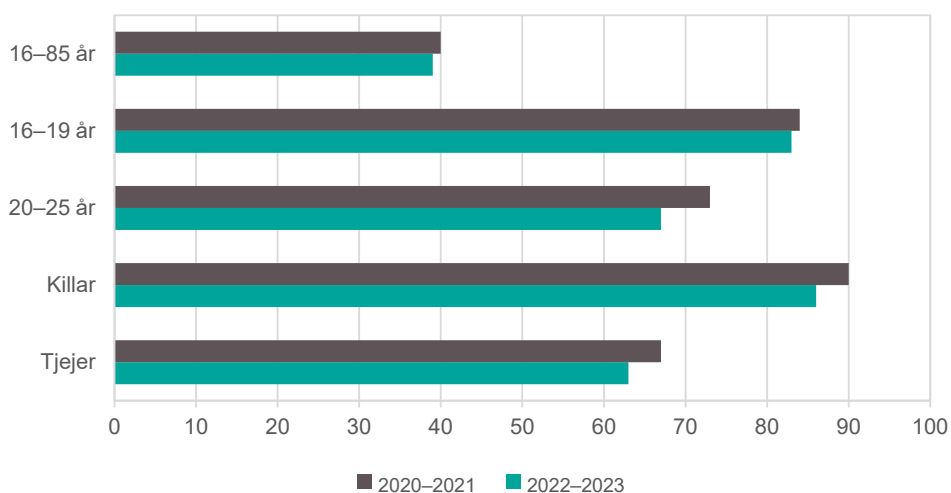
Spela dator-, mobil- eller tv-spel

Figur 43 visar att andelen ungdomar och unga vuxna som spelat dator-, mobil- eller tv-spel varje månad är betydligt högre än andelen av befolkningen som helhet. Det är vidare vanligare att ungdomar spelar än att unga vuxna gör det: 83 procent av ungdomarna spelade varje månad jämfört med 67 procent av unga vuxna 2022–2023. Andelen unga vuxna som spelat minskar något efter pandemin, medan andelen ungdomar som spelat är kvar på ungefär samma nivå.

Det är vanligare att killar spelar dator-, mobil- eller tv-spel än tjejer, enbart 4 procent av killarna hade aldrig spelat under året 2022–2023 jämfört med 12 procent av tjejerna. Killar spelar även mer regelbundet än tjejerna: 86 procent av killarna spelade varje månad jämfört med 63 procent av tjejerna 2022–2023.

Att spela dator-, mobil- eller tv-spel är ungefär lika vanligt bland unga som bor i storstäder, städer eller på landsbygden.

Figur 43. Spelat dator-, mobil- eller tv-spel varje månad, andel i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 55.

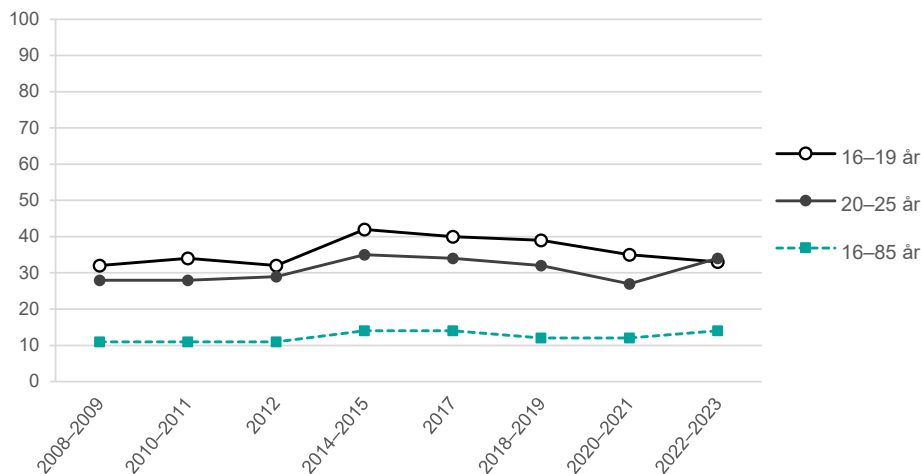
Kommentar: Figuren visar andelen som spelat dator-, mobil- eller tv-spel minst någon gång den senaste månaden under de senaste 12 månaderna uppdelat på andelen killar och tjejer samt åldersgrupperna 16–19 år, 20–25 år och 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Dansa

Vanligast att ungdomar dansar

Figur 44 visar att andelen ungdomar och unga vuxna som dansat varje månad är högre än andelen av befolkningen under hela tidsperioden 2008–2023. Vidare är andelen ungdomar som dansat varje månad högre än andelen unga vuxna för flera år under tidsperioden.

Figur 44. Dansat varje månad 2008–2023, andel i procent

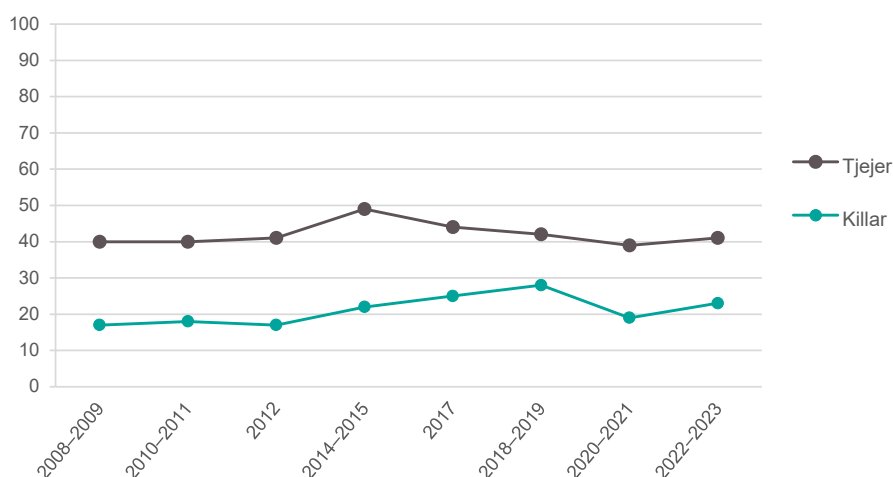
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 52.

Kommentar: Figuren visar andelen som dansat minst någon gång i månaden under de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16-19 år, 20-25 år och 16-85 år (2022-2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Vanligast att tjejer dansar

Av figur 45 framgår att det är vanligare att tjejer dansar än att killar gör det under hela tidsperioden 2008–2023. Andelen tjejer som dansat varje månad varierar mellan 39 och 49 procent under tidsperioden och andelen killar varierar mellan 17 och 28 procent.

Figur 45. Dansat varje månad 2008–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 52

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer 16–25 år som dansat minst någon gång i månaden de senaste 12 månaderna.

Dans är vanligast bland unga storstadsbor

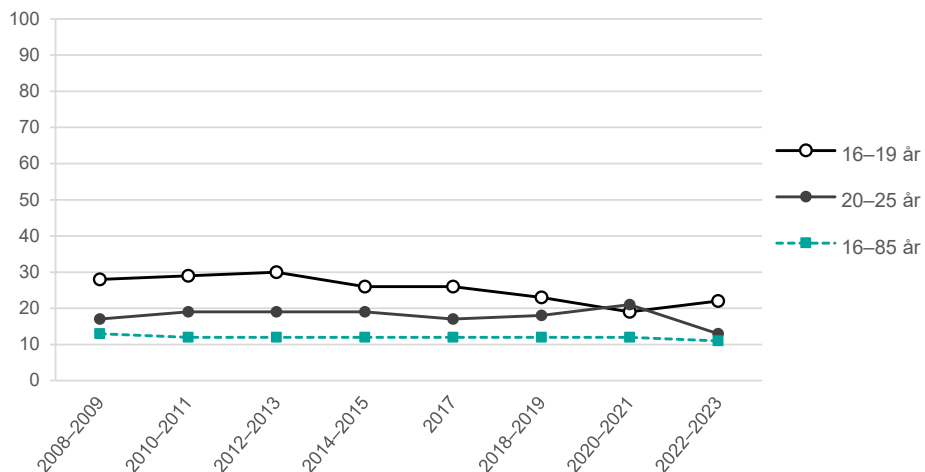
Det är vanligare att unga storstadsbor dansar än att unga som bor i städer eller på landsbygden gör det under hela tidsperioden 2008–2023. Tendensen är även att unga som bor i städer dansar mer än unga som bor på landsbygden. Skillnaderna mellan stad och landsbygd är mindre vissa år och större andra år.

Spela musikinstrument

Vanligast att ungdomar spelar musikinstrument

Figur 46 visar att andelen ungdomar och unga vuxna som spelat musikinstrument varje månad är högre än andelen av befolkningen under hela tidsperioden 2008–2023. Vidare är det vanligare att ungdomar spelar musikinstrument än att unga vuxna gör det, utom under pandemin.

Figur 46. Spelat musikinstrument varje månad 2008–2023, andel i procent

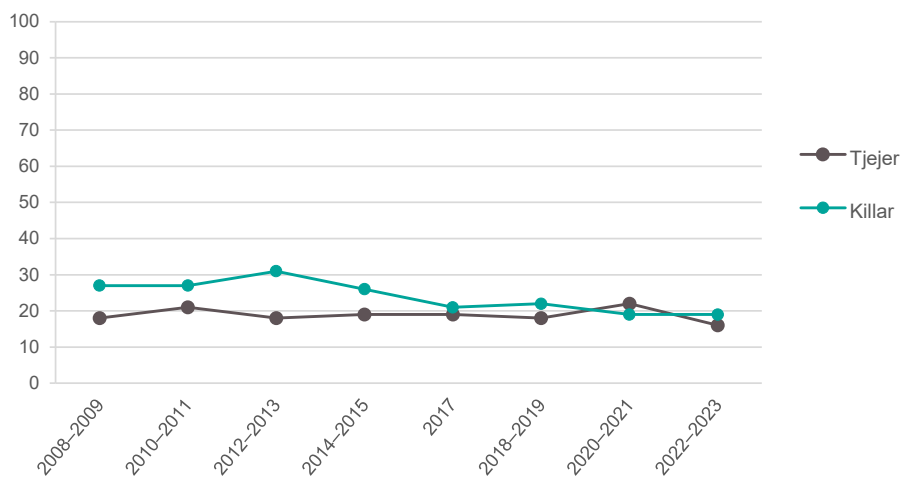
Källa: SOM-institutet 2024c, s. 50.

Kommentar: Figuren visar andelen som spelat musikinstrument minst någon gång den senaste månaden under de senaste 12 månaderna uppdelat på åldersgrupperna 16-19 år, 20-25 år och 16-85 år (2022-2023 var den övre åldersgränsen 90 år). Även sjungit i kör inkluderades i frågan 2014-2020.

Vissa skillnader i musicerande mellan killar och tjejer

Av figur 47 framgår att det i början av tidsperioden är vanligare att killar spelar musikinstrument varje månad än att tjejer gör det, men från 2017 finns inga betydande skillnader. Andelen killar som spelat musikinstrument varje månad varierar mellan 19 och 31 procent under tidsperioden och andelen tjejer varierar mellan 16 och 22 procent.

Figur 47. Spelat musikinstrument varje månad 2008–2023, andel killar och tjejer i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 50.

Kommentar: Figuren visar andelen killar och tjejer 16–25 år som spelat musikinstrument minst någon gång i månaden under de senaste 12 månaderna. Även sjungit i kör inkluderades i frågan 2014–2020.

Små skillnader i musicerande mellan stad och landsbygd

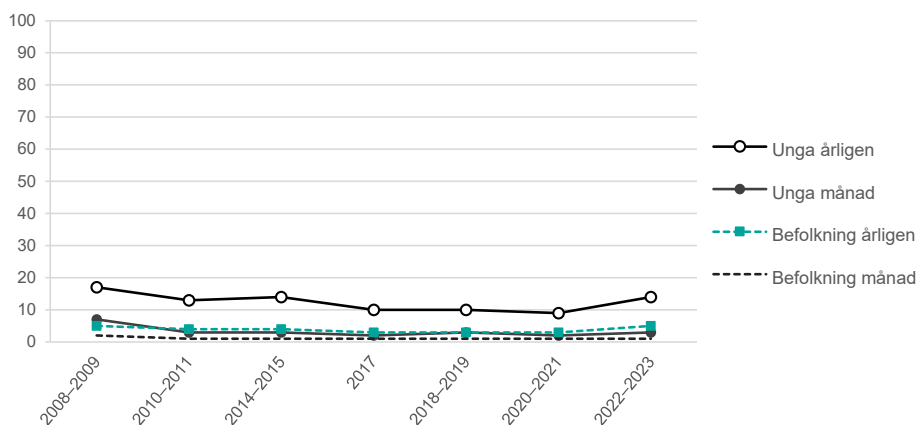
Det är oftast små skillnader i andelen som spelat musikinstrument bland unga som bor i storstad, stad och landsbygd under tidsperioden 2008–2023.

Spela teater eller lajv

Vanligast att ungdomar spelar teater eller lajv

Figur 48 visar att andelen unga som spelat teater eller lajv varje månad är högre än andelen av befolkningen under hela tidsperioden 2008–2023. Det är vidare vanligare att ungdomar spelar teater eller lajv än att unga vuxna gör det. Tjejer spelar teater eller lajv i något större utsträckning än killar, medan betydande skillnader saknas mellan unga som bor i storstäder, städer eller på landsbygden.

Figur 48. Spelat teater eller lajv 2008–2023, andel i procent

Källa: SOM-institutet 2024c, s. 32 och 51.

Kommentar: Figuren visar andelen som spelat teater eller lajv minst någon gång de senaste 12 månaderna och minst någon gång i månaden uppdelat på unga 16–25 år och andelen av samtliga svaranden som motsvarar befolkningen 16–85 år (2022–2023 var den övre åldersgränsen 90 år).

Slutsatser

I denna rapport har Kulturanalys beskrivit utvecklingen av ungas kulturvanor och om det finns skillnader mellan ungdomar, unga vuxna och befolkningen som helhet, mellan killar och tjejer samt till viss del mellan unga som bor i städer eller på landsbygden. Vi har använt data från SOM-institutet vid Göteborgs universitet och mätserierna för de 21 kulturaktiviteterna varierar i längd; för vissa kulturaktiviteter finns data från 1990-talet och för andra från början och mitten av 2000-talet.

I detta avslutande kapitel sammanfattas resultaten utifrån rapportens frågeställningar. För skillnader i ungas kulturvanor hänvisas även till resultat från tidigare rapporter från främst Kulturanalys. Det finns även andra myndigheter som regelbundet publicerar rapporter om unga, däribland Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) och Mediemyndigheten. Det finns dock skillnader i åldersindelningar samt definitioner och frekvens av de kulturaktiviteter som inkluderas i de olika mätningarna, vilket försvårar jämförelser av resultaten i rapporterna.⁴

Vilka är de vanligaste kulturaktiviteterna bland unga?

De vanligaste kulturaktiviteterna bland unga är att lyssna på musik och se på film, vilket nära samtliga av de unga gör. På tredje plats kommer att spela dator-, mobil- eller tv-spel följt av att läsa böcker, vilket närmare 90 procent gör årligen. Unga tar även del av kulturutbudet och populärast är att gå på bio, besöka bibliotek, historiska sevärdheter eller byggnader och gå på museer. De minst vanliga kulturaktiviteterna är att spela teater eller lajv, gå på dansföreställningar och konserter med klassisk musik eller opera.

Hur har ungas kulturvanor förändrats över tid?

Ungas kulturvanor präglas till stor del av stabilitet över tid med undantag av under pandemin. Några kulturaktiviteter varierar över tid, men det är enbart ett fåtal där det skett betydande förändringar.

---

⁴ MUCF fokuserar på ungas fritid, medan avgränsningar saknas i frågorna om kulturaktiviteter i SOM-undersökningarna. Kulturanalys tidigare rapport om barns och ungas kulturaktiviteter berörde främst fritiden, men för besöksaktiviteter inkluderades även aktiviteter inom ramen för skolan. Även frekvensen av kulturaktiviteterna skiljer sig åt, där fokus för Mediemyndigheten i *Ungar & medier* är daglig medieanvändning, MUCF presenterar i *Ung i dag* resultat för kulturaktiviteter varje vecka och månad, i Kulturanalys rapport om barns och ungas kulturaktiviteter avses oftast minst någon gång de senaste 6 månaderna och i Kulturanalys rapporter om invånarnas kulturvanor avses oftast minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Andelen unga som gått på museum och lyssnat på ljudbok har ökat sedan frågorna inkluderades i mätningarna i mitten av 00-talet. Att gå på teater och besöka bibliotek, som ingått i mätningarna en längre tid, har en negativ trend.

Nedan sammanfattas utvecklingen över tid för de olika kulturaktiviteterna och med ett särskilt fokus på pandemins konsekvenser för besöksaktiviteter och publika aktiviteter.

Musik, film och böcker

Nära samtliga unga lyssnar på musik och ser på film och utvecklingen är stabil över tid. När det gäller läsvanor, läser ungefär 90 procent av unga någon bok under året och ungefär 50–60 procent läser varje månad, men andelarna varierar under tidsperioden 1990–2023. Andelen unga som lyssnat på ljudbok har ökat betydligt sedan mätningarna startade 2006. Drygt hälften av unga lyssnade på ljudbok årligen vid den senaste mätningen 2022–2023.

Eget skapande, kulturutövande och spel

Det är små förändringar över tid för flera av kulturaktiviteterna inom eget skapande, kulturutövande och spel. Drygt 90 procent spelar dator-, mobil- eller tv-spel årligen, 60 procent tecknar eller målar, mer än hälften dansar och närmare hälften sysslar med handarbete eller hantverk. Andelen unga som spelar musikinstrument varierar mellan 33 och 50 procent årligen och andelen som skriver dagbok eller poesi varierar mellan 30 och 43 procent.

Publika aktiviteter

Den vanligaste publika aktiviteten bland unga är att gå på bio, vilket 81 procent gjorde minst någon gång om året 2022–2023. Det finns ingen tydlig trend beträffande ungas biobesök för de trettio år som frågan ingått i mätningarna och andelen varierar mellan 89 och 95 procent fram till pandemin.

Ungas besök på teater har en negativ trend, där andelen som gått på teater minskat under de trettio år som frågan ingått i mätningarna. Andelen unga som gått på teater är 35 procent 2022–2023, jämfört med ungefär 40 procent under 2000-talet och närmare 50 procent under 1990-talet.

Ungefär hälften av unga går på rock- eller popkonsert årligen, med undantag av under pandemin. Betydande förändringar saknas även över tid för andelen unga som gått på dansföreställningar, klassiska konserter eller opera, och 2022–2023 är andelen 18 procent.

Biografer och scener drabbades under pandemin extra hårt av rekommendationer om social distansering och restriktioner om maxantal för publik. År 2022–2023 har den unga publiken hittat tillbaka till dans- och musikscener, medan andelen unga som gått på bio inte når upp till samma nivåer som före pandemin.

Besöksaktiviteter

Den vanligaste besöksaktiviteten bland unga är att besöka bibliotek, vilket 69 procent gjorde minst någon gång om året 2022–2023. Ungas besök på bibliotek har en negativ trend och andelen unga som besökt bibliotek är som högst under 1990-talet, 80–86 procent, vilket är betydligt högre än under 2000-talet.

Ungas museibesök har en positiv trend för de år frågan har ingått i mätningarna: andelen unga som gått på museum ökar gradvis, från 47 procent 2008–2009 till 60 procent 2022–2023.

Det saknas tydliga trender för övriga besöksaktiviteter. Ungefär 60–70 procent av unga besöker historiska sevärdheter eller byggnader årligen, 36–46 procent besöker fornminnen och närmare 40 procent går på konstutställningar.

Besök på bibliotek, museer och konstutställningar minskade under pandemin, som en konsekvens av rekommendationer om social distansering och restriktioner om maxantal för besök. Åren 2022–2023 når ovan nämnda besöksaktiviteter upp till samma nivåer som före pandemin. Andelen unga som besökt historiska sevärdheter och fornminnen är på ungefär samma nivå före, under och efter pandemin.

Skillnader i ungas kulturvanor

Resultaten i rapporten visar att det finns skillnader i ungas kulturvanor. I korthet är ungdomar mest kulturaktiva och tjejer är mer benägna än killar att ägna sig åt flera av de kulturaktiviteter som ingår i rapporten. Det är vidare vanligare att unga som bor i storstäder eller städer läser och tar del av kulturutbudet, jämfört med unga på landsbygden. För flera kulturaktiviteter är det dock små eller inga betydande skillnader mellan ungdomar och unga vuxna, mellan killar och tjejer samt mellan unga som bor i städer eller på landsbygden.

Finns det skillnader i kulturvanor mellan unga och vuxna?

Unga är generellt mer kulturaktiva jämfört med befolkningen som helhet, särskilt när det gäller besöka bibliotek, kulturutövande, spel, teckna eller måla, musik- och filmvanor (inklusive att gå på bio och rock- eller popkonserter). För flera kulturaktiviteter är skillnaderna små, exempelvis när det gäller att gå på konstutställningar, teater, besöka historiska sevärdheter eller byggnader och syssla med handarbete eller hantverk.

Resultaten överensstämmer till stor del med Kulturanalys tidigare rapporter om befolkningen (Myndigheten för kulturanalys 2024, s. 17, 2023, s. 78–79). ”en sammanfattande bild att yngre är mer benägna än äldre att ägna sig åt flera av de kulturaktiviteter som ingår i analysen. Men det är en spretig bild som framträder. I flera fall där det finns säkerställda skillnader är dessa små” (Myndigheten för kulturanalys 2023, s. 78).

Finns det skillnader i kulturvanor mellan ungdomar och unga vuxna?

Ungdomar mellan 16 och 19 år är mest kulturaktiva, framför allt när det gäller kulturutövande, men de besöker även bibliotek och går på teater i större utsträckning än unga vuxna mellan 20 och 25 år. Det är blandade resultat för flera besöksaktiviteter; vid den senaste mätningen 2022–2023 är det små skillnader mellan ungdomar och unga vuxna för aktiviteterna att gå på museum, konstutställningar och besöka fornminnen, medan det är något vanligare att unga vuxna besöker historiska sevärdheter eller byggnader. Det är små eller inga betydande skillnader mellan ungdomars och unga vuxnas musik- och filmvanor, inklusive att gå på konserter och bio. När det gäller läsvanor, är det vanligare att ungdomar läser bok minst någon gång under året, men unga vuxna läser mer regelbundet.

En reflektion är att ungdomars högre kulturdeltagande till viss del kan hänga samman med kulturaktiviteter inom ramen för gymnasieskolan. Frågorna i SOM-undersökningarna berör de olika kulturaktiviteterna generellt och det specificeras inte om de äger rum på fritiden, vid studier eller på arbetet.

Finns det skillnader mellan killars och tjejers kulturvanor?

Det är vanligare att tjejer besöker bibliotek, går på museer, utställningar, föreställningar, läser och skapar än killar. Två kulturaktiviteter är vanligast bland killar: spela dator-, mobil- eller tv-spel och besöka fornminnen. För flera kulturaktiviteter inom musik och film är det små eller inga betydande skillnader mellan killar och tjejer (lyssna på musik, gå på konsert, spela musikinstrument, se på film och gå på bio).

Det är liknande resultat som framkommer i Kulturanalys rapporter om befolkningen och om barns och ungas kulturaktiviteter, även om kulturaktiviteterna inte helt överensstämmer i denna undersökning (Myndigheten för kulturanalys 2023, s. 76–77, 2017, s. 6).

Även av MUCF:s statistik *Ung idag* framgår att andelen tjejer är högre än andelen killar för aktiviteterna att besöka bibliotek, läsa böcker, skriva och utöva kultur. Det är även små skillnader mellan killar och tjejer när det gäller att konsumera kultur, exempelvis gå på konserter, föreställningar och utställningar (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2024b).

Beträffande medievanor, är det tydligt i rapporterna *Unga och medier* att killar dagligen spelar spel på dator/konsol i större utsträckning än tjejer, medan det inte är några betydande könsskillnader för att spela mobilspel i åldersgruppen 17–18 år (Statens Medieråd 2024, s. 50). Vidare lyssnar tjejer dagligen på musik i något större utsträckning än killar, men skillnaderna är små i åldersgruppen 17–18 år (Statens Medieråd 2024, s. 50).

Finns det skillnader i kulturvanor mellan unga som bor i städer eller på landsbygden?

När det gäller skillnader i kulturvanor mellan unga som bor i storstäder, städer eller på landsbygden bör resultaten tolkas med försiktighet på grund av få svarande i framför allt storstäderna, men även på landsbygden för vissa kulturaktiviteter.

En sammanfattande bild är att det är vanligast att unga som bor i storstäder eller städer läser och tar del av kulturutbudet, både besöksaktiviteter och publika aktiviteter, jämfört med unga på landsbygden. Det är enbart enstaka kulturaktiviteter som är vanligast bland unga på landsbygden, exempelvis syssla med handarbete eller hantverk. För flera kulturaktiviteter är det dock små eller inga betydande skillnader mellan stad och landsbygd, exempelvis lyssna på musik, se på film, spela musikinstrument samt spela dator-, mobil- eller tv-spel.

Det är liknande resultat om skillnader i kulturvanor mellan stad och landsbygd som framkommer i Kulturanalys tidigare rapporter om befolkningen, även om kulturaktiviteterna och frekvensen inte helt överensstämmer i denna undersökning (Myndigheten för kulturanalys 2023, s. 81–82).

I MUCF:s rapport *Platsens betydelse* framkommer att andelen unga som besöker bibliotek varje månad är lägre på landsbygden än i städer, men skillnaden förklaras av bakgrundsfaktorer. Unga i landsbygdskommuner upplever i mindre utsträckning att de har goda möjligheter att delta i kulturella aktiviteter (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2024a, s.143–144 och s. 146).

Motiv, hinder och fortsatta kunskapsbehov

I denna rapport har vi använt oss av redan insamlade data om 21 kulturaktiviteter från SOM-institutets årliga enkätundersökningar till invånare mellan 16 och 85 år. Detta innebär att resultat för barn yngre än 16 år saknas i denna rapport. Det finns därför behov av separata studier för att belysa även yngre barns kulturvanor. Framför allt finns det behov av kontinuitet i mätningarna av barns och ungas kulturvanor för att kunna beskriva utvecklingen över tid.

Resultaten i denna rapport visar att unga är kulturaktiva och att kulturvanorna till stor del präglas av stabilitet över tid med undantag av under pandemin. Resultaten visar också att det finns skillnader i ungas kulturvanor mellan olika åldersgrupper, killar och tjejer och unga som bor i stad eller på landsbygd. Andra hinder för ungas kulturaktiviteter som synliggörs i Kulturanalys rapport om barns och ungas kulturaktiviteter är främst brist på tid, men även att det är för dyrt, att det är svårt att ta sig till aktiviteterna samt att unga inte har någon att göra aktiviteterna tillsammans med. Vidare är ungas främsta motiv till att delta i kulturaktiviteter att de tycker att kultur är roligt, att de vill göra något tillsammans med kompisar eller familj och att de vill lära sig något nytt (Myndigheten för kulturanalys 2017, s. 29–30).

Det finns fler socioekonomiska bakgrundsfaktorer som inverkar på ungas kulturvanor som inte har varit möjligt att undersöka inom ramen för denna rapport. Ett genomgående resultat i Kulturanalys rapport om barns och ungas kulturaktiviteter är att föräldrars utbildningslängd har betydelse, där de med ”föräldrar med eftergymnasial utbildning är mer aktiva eller lika aktiva som de med föräldrar med förgymnasial/gymnasial utbildning” (Myndigheten för kulturanalys 2017, s. 7). Detta mönster framträder även i andra nordiska länder och det finns studier som synliggör att särskilt mammans utbildningsnivå har betydelse för barns och ungas kulturaktiviteter (Kulturanalys Norden 2022, s. 45). Utbildningsnivå är även den socioekonomiska faktor som är mest avgörande för kulturvanor för befolkningen som helhet (Myndigheten för kulturanalys 2023, s. 9). Framtida undersökningar bör bygga vidare på dessa tidigare resultat för att bättre förstå vilka faktorer som påverkar vilka kulturaktiviteter som barn och unga ägnar sig åt.

Referenser

Kulturanalys Norden (2022). *Delaktighet i kulturlivet i Norden*.

En kunskapsöversikt med utgångspunkt i kulturvaneundersökningar och forskningen om kulturpolitik. Nordisk kulturfakta 2022:02. Köpenhamn: Nordiska ministerrådet.

Myndigheten för kulturanalys (2017). *Barns och ungas kulturaktiviteter*.

Kulturfakta 2017:5. Stockholm: Myndigheten för kulturanalys.

Myndigheten för kulturanalys (2023). *Att bredda deltagandet i kulturlivet: Hinder och möjligheter*. Rapport 2023:2. Göteborg: Myndigheten för kulturanalys.

Myndigheten för kulturanalys (2024). *Kulturvanor 2023*. Kulturfakta 2024:4.

Göteborg: Myndigheten för kulturanalys.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (2024a). *Platsens betydelse*.

Unga på landsbygd. Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (2024b). *Ung idag:*

kultur och fritid. Tillgänglig: ungidag.se (Hämtad 2024-12-18.)

Proposition 2009/10:3. *Tid för kultur*.

Proposition 2013/14:191. *Med fokus på unga – en politik för goda levnadsvillkor, makt och inflytande*.

SOM-institutet (2024a). *Den nationella SOM-undersökningen 2023 –*

En metodöversikt. SOM-rapport nr 2024:4. SOM-institutet vid Göteborgs universitet.

SOM-institutet (2024b). *Frågeformulär och kodböcker*. Tillgänglig:

<https://www.gu.se/sites/default/files/2024-04/Riks-6%202023.pdf>
(Hämtad 2024-12-18.)

SOM-institutet (2024c). *Kulturvanor bland unga*. SOM-rapport nr 2024:44. SOM-institutet vid Göteborgs universitet.

Statens medieråd (2024). *Ungar & medier 2023*. Stockholm: Statens medieråd.

www.kulturanalys.se